

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as Second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

VOL IV.

Kaina 2c

Chicago, Ill., Pėtnyčia, Gegužės (May) 11, 1917.

Price 2c.

No. 112.

Kacleris kalbes apie taiką

Belgai verčiami tarnaut Vokietijje armijoje

S.V. nedarys atskiros taikos

BETHMANN-HOLLWEGAS KALBES APIE TAIKĄ.

Reichstagas išsiskirstys apie vidurį gegužės mėn.

COPENHAGEN, geg. 11. — Čia gauta patikėtinų pranešimų, kad Vokietijos kancleris Bethmann-Hollwegas visgi kalbės apie taiką prieš išsiskirstant Reichstagui. Atsakysias į jukerių ir socialistų interjektus jam klausimus pereinuose reichstago posėdžiuose.

Ta pati žinia, beje, skelbia, kad apie vidurį gegužės mėn. reichstagas išsiskirstys. Bet ne iki rudens, kaip paprastai. Lepos mėnesį dar bus susaukta nepaprastasis reichstago posėdis.

BELGAI VERČIAMIS TARNAUT VOKIEČIŲ KARIUOMENĖJ.

Jų protesto valdžia nepaiso.

COPENHAGEN, geg. 11. — Čia gauta žinių, jogei vienas karės departamentas atstovas Vokietijos parlamente viešai patvirtino senaiėjusį gaudą, butent, kad karinė valdžia verčia gyvenančius Cologne belgus tarnauti Vokietijos armijoje, ir tai nežiūrind jų protesto, kad jie esą Belgijos piliečiai ir seni belgų armijos veteranai.

Į socialistų paklausą, ką valdžia mano taip elgdamos su svetimos šalies piliečiais, atsakytą, jogei valdžia pasirupinsianti suteikti paimtiesiems kariuomenės belgams... piliėčio teises.

Vokiečių valdžia mano, kad visi tie belgai, kurie išgyvenę Vokietijoje nemaziau penkių metų, yra pilnai nuostoję piliėčio teisių senoje tėvynėje ir todėl turi nusilenkt Vokietijos įstatymams.

NENORI ATSKIROS TAIKOS.

Lansing sako, kad Suv. Valstijos nedarys atskiros taikos su vokiečiais.

WASHINGTON, geg. 11. — Vakar užsienio reikalų ministris, Robert Lansingas, viešai paskelbė, kad Suvenytosios Valstijos nedarys atskiros taikos su Vokietija. Visokie taikos pasiūlymai busi svarstomi sykiu su taktiniais — Anglija, Francija ir kitais. Tai pirmas tos rūšies oficialis valdžios užsiskirtimas nuo paskelbimo karės padėjimo Vokietijai.

VEJA VAIKUS IS MOKYKLŲ.

Jie esą reikalingi ant ukių.

ALBANY, geg. 8. — Šiandien New Yorko valstijos legislatura 38 balsais prieš 45 priėmė taip

vadina Brown bily, sulig kuriuo bėgiu dabartinės karės bus leidžiama tos valstijos ukininkams samdyties mokyklas lankančius vaikus. Vaikų amžius bilyje nenustatyta. Vadinas pilkieji New Yorko valstijos baronai galės išsitempti nuo mokyklos suolų kad ir kudičius atlikimui "patriotingo darbo" — apdirbti jų ukius. Vadinas, ponai legislatoriai tuo bilyumi išveja New Yorko valstijos piliečių kudičius iš mokyklų varde šios šalies laisvės ir demokratybės.

Kadangi tą patį bily jau yra priėmęs ir senato butas, tai dabar lieka po juo p asirašyti New Yorko valstijos gubernatoriui ir jis taps įstatymu.

VOKIEČIAI SULAIKĖ 127 AMERIKIEČIUS.

Tai jureiviai, paimti nuo Anglijos pirklybinių laivų.

WASHINGTON, geg. 11. — Valstybės departamentas praneša, kad Vokietijoje randa si 127 šios šalies piliečiai-jureiviai. Jie laikomi ten kaip karės imtiniai. Apie tai valstybės departamentui pranešė Šveicarijos. Legacijos pranešimas sako, kad visi jie esą paimti nuo pirklybinių taktininkų laivų. Jų šelpimui Berne įsteigta tam tikra amerikiečių draugija.

SOCIALISTŲ LAIMEJIMAS.

PETROGRADAS. — Tomske į visas valdybų vietas tapo išrinkti socialistų kandidatai.

KANADOS NUOSTOLIAI.

Dvidešimts tris tukstančiai užmuštų ir dusyk tiek užseitų.

OTTAWA, geg. 11. — Vakar Kanados valdžia oficialiai paskelbė užmuštų, užseitų ir patekusių belaisvėn kareivių skaičių. Jisai rodo, kad nuo pradžios dabartinės karės iki gegužės 8 d. Kanada neteko 23,310 kareivių užmuštais (tame skaičiuje priskaitoma ir mirusieji nuo žaizdų bei kitokių ligų), 63,616 užseitais ir 2,857 prazušais, vadinas patekusiais belaisvėn.

NUVIJO 11 VOKIEČIŲ LAIVŲ.

Pasilsėję Belgijos prieplaukoj Zeebruge.

LONDONAS, geg. 11. — Oficialis pranešimas sako, kad vakar šiaurės juroje keturi angliu kruizeriai privertę bėgti vokiečių torpedų naikintojų eskadrę, susidedančią iš vienuolikos laivų. Vienas priešio torpedų naikintojas esąs gerokai pagadintas. Vokiečių laivai spėję pasislėpti vienoje užimtosios Belgijos prieplaukoje — Zeebruge.

GAISRAS SALE "NAUJIENŲ"

Šį rytą, 2 val., kelintam nuo "Naujienu" name kilo gaisras, po numeriu 1816 So. Halsted st. sklepe "Palace Liquor House."

Gatvės ramumas žaibo greitumu pavirto į baisiąsį triukšmą. Gaisrininkų vežimai ir automobiliai užprudijo gatvę. Žmonės užsimiegoję bėgo ant gatvių, o gaisras šėlo. Mat užsidedus spiritams ir kitokiems gerimams, liepsna greit išsiplėtė. Didieji namo langai, bonkos ir bakutės su gerimais pokšėjo.

Gaisrininkai užpylė sklepą vandeniu ir gaisrą kiek apmalšino. Staiga ugnis išsimumė į pirmą gyvenimą ir apsiutė visą medinį namą.

Energingu gaisrininkų darbinimui ir pirmam gyvenime gaisras tapo apmalšintas.

Namas buvo apkaltas kvarbutom lentukėm ir liepsna išsimumė virš antrų lubų visomis namo pusėmis. Čia gaisrininkai turėjo sunkią kovą su ugne.

Iš aplinkinių namų žmonės nešė gatvėn savo daiktus.

Paskui gaisras įsiveržė į Peoples dentisto butą ir sykiu užsidedę visas namo stogas.

Čia tai gaisrininkams buvo sunkiausia kova. Jau prasidėjo ketvirta valanda ryto, o liepsna vis rėjo si vandeniu. Laimei, kad šonuose užsidedusio namo stovė du augsti namai, kurie ir pagelbėjo apstaldyti gaisrą.

Muštųjų nėra.

PASKANDINO ARGENTINOS LAIVĄ.

Gali kilti karš su Vokietija.

BUENOS AIRES, geg. 11. — Argentinos sostinės dienraštis vakar išspausdino žinią, kad Argentinos valdžia gavusi patikėtinų žinių, jogei vokiečių submarinas paskandino dar vieną tos šalies pirklybinių laivą — Oriana. Laikraštis sako, kad toks vokiečių submarinų elginis turės išaukti rimtesnių susirėmimų tarp Argentinos ir Vokietijos nei kad delei paskandinto Argentinos laivo Monte Protegido.

NOREJO NUŽUDYT KUBOS PREZIDENTĄ.

Nepasisekė.

HAVANA, geg. 10. — Associated Press žinių agentūra praneša, kad pereitą naktį Havanoje norėta nužudyti tos respublikos prezidentą Menocal. Suokalbinkams belgi nepavykė atsiekti tikslo: slaptoji policija išardžiusi jų planus. Areštuota devyni nužurini asmenys.

PASKANDINO DU LIGONBUČIO LAIVU.

Anglų orlaiviai užtai bombardavo vokiečių miestą.

LONDONAS, geg. 11. — Vakar Anglijos izdo ministris Andrew Bonar Law pranešė atstovų butui, kad vokiečių submarinas paskandinę dar du ligonbučio laivus — be persergėjimo. Tuo pačiu laiku belgi angliu orlaiviai bombardavę nepažintų vokiečių miestą Freiburgą, kad atsimokėtų jiems už skandintą ligonbučio laivą.

PASIKESINIMAS ANT VENIZELOS.

Areštuota devyni suokalbinkai

LONDONAS, geg. 11. — Oficialis pranešimas iš Salonikų sako, kad čia susekta burs suokalbinkų, kurie buk kėsinosi nužudyti žinomąjį Graikijos karaliaus Konstantino priegį ir taktininkų šalininką Venizelosą. Areštuota devyni nužurini asmenys. Keli jau pripažinę, buk jie veikę patariamai tulo slaptu komiteto iš Atėnų. Tą komitetą g i steigė "Izomys Atėnų politikai ir armijos oficeriai." Vadinas, Konstantino šalininkai.

GAISRAS NEW YORKO MIESTO SALEJ.

Gaisras sunaikino istoringą rotužės bokštą.

NEW YORK, geg. 11. — Vakar kilęs New Yorko miesto salėj gaisras sunaikino istoringą salės bokštą ir laikrodį. Ugnia gesiams pavyko suvaldyti šėlojuncį liepsną tik po sunkios kovos, kuri trvė daugiau nei valandą laiko.

RUSIJOS ĮSTEIGIAMASI SEIMAS.

Busių susauktas vasaros pabaigoje.

PETROGRADAS. — Žemdirbystės ministris Sjuarev užreikšė, kad busias susauktas vasaros pabaigoje.

atstatymui reiks dviejų metų laiko.

KARIUOMENEN BUS IMAMA NUO 21 IKI 30 METŲ.

Pataisą tuoj atiduos senato ir atstovų butams.

WASHINGTON, geg. 11. — Pagalios vakar bendra senato ir atstovų buto komisija užbaigė svarstyti konskripcijos bily. Ji išlygino visus jame esančius skirtumus, kurie pasidarė priimanči j senate ir atstovų bute.

Žymiausias skirtumas tarpe senato ir atstovų buto priimto bi liaus buvo imamųjų kariuomenėn vyrų amžius. Atstovų bute jis buvo nustatyta nuo 21 iki 40 metų. Tuo tarpu senatas nustatė jį nuo 21 iki 27 metų. Bendroj i komisija išlygino tą skirtumą. Jos pasiulymas bus toks: imti kariuomenėn visus tinkamus vyrus nuo 21 iki 30 metų amžiaus. Antrās išlyginimas, tai "Roosevelto liuosanorių armijos klausimas". Atstovų bute jisai tapo atmetas, senatas g priėmė jį. Bendroj komisija išmetė jį.

Padaręta ir daugiau pataisų išlyginimų. Greitu laiku todėl jis ir vėl bus atiduotas abiem butam — kad priimty. Laukiama ir vėl aštrių debatų už ir prieš tą bily.

NESIŲ SUBMARINŲ Į ŠIĄ PUSĖ ATLANTIKO.

Skandysią Suv. Valstijų laivus tir karės juostoj; Scheidemas teisina submarinų karę.

BERLINAS, geg. 11. — Vakar Vokietijos valdžia oficialiai užreikšė, kad ji nei nemananti pradėti užpuolimą prieš Suv. Vnytasias Valstijas. Vadinas, nesiųsija į

šią pusę Atlantiko savo submarinų ir neskandysią šios šalies pirklybinių laivų. Tie laivai busi skandinami tik paskelbtøj karės juostoj. Ten pat Vokietijos valdžia dar syki užreikšė, butent, kad ji nepertrauksianti submarinų karės, atpenč dar didesniu intempimu tęsianti ją, kol palenkinsianti savo priešus.

Ta pati žinia, beje, sako, kad Vokietijos submarinų karę teisingas ir žinomas dešiniųjų socialistų vadas reichstage, Philip Scheidemann. Jis sako, kad Vokietija nesiryžta skandyti Suv. Valstijų pirklybinių laivų už paskelbtosios karės juostos. Jeigu tie laivai plaukia ke lais, nuo kurių jie buvo persergėti — tai ne Vokietijos kaltė. Voketija čia esti ne užpuolikė, bet ginasi nuo j.

Scheidemannas daug tikisi iš busimosios socialistų tarptautinės konferencijos Stockholme. Tarp kita jisai dar syki pakartoja, kiek pirmiau išreikštą nuomonę, kad "karė gali but užbaigta vieninteliai tokiąs pamatais, kurie neuždėtų nei vienai šaliai paniekinančių taikos sąlygų."

SUNAIKINO LENS. ANGLIES KASYKLAS.

Jų atstatymui reiks dviejų metų laiko.

PARYZIUS, geg. 11. — Carlos Devian, galva vienos didelės anglių kasyklos Lens apskrityj, vakar pasikalbėjime su Associated Press žinių agentūros įgaliotiniu užreikšė, kad vokiečiai esą taip biaučiai sunaikinę Lens anglių kasyklas, jogei jų atstatymui reikėsia nemaziau dviejų metų laiko.

Veikesniam tų kasyklų atstatymui francuzai tikisi gauti šios šalies pagelbos — pristatant jiems reikiamų masinerijų.

ATMETA BORGJERGO PAKVIETIMĄ.

PETROGRADAS, geg. 11. — Associated Press žinių agentūra praneša, kad kairysis Rusų socialistų sparnas laikęs specialę konferenciją Petrograde. S v a r s t y t a Danijos socialistų vado, drg. Bargbjergo, pakvietimas dalyvauti busmoje tarptautinėje socialistų konferencijoje Stockholm. Konferencija priėmusi rezoliuciją, kurioje aštriai smerkiama drg. Bargbjergas kaipo Philip Scheidemann ir kitų jam panašių Vokietijos socialistų vienmintis, kurie remia savo valdžios plenus. Vadinas, jis (Bergb.) tiesioginiai ar netiesioginiai tarnaujas vokiečių militaristų naidai. Toliau griežtai užreikiama, kad Rusų socialistai nematą esant reikalingu dalyvauti su juo ir Scheidemannu menamoje konferencijoje.

NUŽUDĖ GEN. KAR-TZOFĄ.

Blogdaris pabėgo.

RYGA, geg. 11. — Vakar čia nužudyta Siberijos šaulių divizijos komandierius, gen. Kartzofas. Užmušėjas pabėgo.

Žinoma, šitą Associated Press pranešimą nereikia imti už gryną pinigą: šiais laikais galima pranešti ir tai, kas išrodo geriau.

VALDZIA PAEME SAVO ZINION ANGLIES KASYKAS.

Kad darbininkai reikalauja algų padidinimo ir grasina samdytojams streiku.

JAMESTON, Pa., geg. 11. — Vakar federalė valdžia paėmė savo žinion Stineman Coal kompanijos kasyklas South. Forke, Pennsylvanijos vastijoj. Tai pasekmė grėsiančio tame distrikte angliakasių streiko, kurie reikalauja algų padidinimo. Apie tris šimtai darbininkų jau metę darbą geg. 8 d. Ji 40,000 grasina mesti jį, jei samdytojai atsisakys išpildyti angliakasių reikalavimą. — O kadangi valdžia yra padariusi su kompanijomis kontraktą, sulig kuriuo jos turi pristatyti valdžiai žinomą skaičių tonų anglies, tai kad netekti anglies valdžia ir nutarusi paimti savo žinion viršų minėtos kompanijos kasyklas. Kasyklos apstatyta kariuomenė. Visokios žinios apie dalykų stovį tame angliakasių distrikte pertraukta.

ATEMĖ RUSIJOS REVOLIUCIONIERIUI PASPORTĄ.

Valdžia bijosi, kad sugrįžęs neagituotų už atskirą taiką ir — prieš Rootą.

NEW YORK. — Šiomis dienomis New Yorko policija atėmė užsienio pasportą senam Rusų revoliucijos veteranui, patapusiam šios šalies piliečiu nuo 1897 metų, d. Borisui Reinsteiniui, kuris atvyko į čia iš Buffalo ir rengėsi važiuoti aplankyti savo seną tėvynę Rusiją.

New Yorko policija smulkmeniškai išklausinėjo d. Boris Reinsteina, kokių patyčių jis laikosi linkui separatinės taikos tarpe Rusijos ir Vokietijos ir kokia jo nuomonė apie žinomąjį atžagareivį Elihu Rootą, kurį šios šalies valdžia paskyrė specialės komisijos, vykstančios į Rusiją, galva. Po tam iš jo atimta valstybės departamentu jam suteiktas pasportas ir paleistas. Ar sugrąžins jam pasportą, nežinia.

Drg. Boris Reinsteina yra senas Soc. Labor Party veikėjas ir ilgus metus buvęs tos partijos pildomojo komiteto narys.

Tai dar vienas paliudijimas apie šios šalies "laisves"...

SUMUŠĖ VOKIEČIUS MAKEDONIJŲ.

Paėmė priešio pozicijas trijų mylių fronte.

LONDONAS, geg. 11. — Oficialis Londono pranešimas sako, kad angliu pulkai, veikiantis Makedonijos fronte, išvijo vokiečius iš tvirtai įrengtų apkasų trijų mylių fronte. Anglai čia pasi-varė 500 aršinių į priekį.

NUŽUDĖ GEN. KAR-TZOFĄ.

Blogdaris pabėgo.

RYGA, geg. 11. — Vakar čia nužudyta Siberijos šaulių divizijos komandierius, gen. Kartzofas. Užmušėjas pabėgo.

PASKANDINO DIDELĮ ANGLIOS LAIVĄ.

Zuvo 70 žmonių; valdžia slepia nuostolius.

LONDONAS, geg. 11. — Londono Chronicle išspausdino žinią, kad šiomis dienomis vokiečių submarinas paskandino dar vieną didelį Anglijos pasažierių laivą. Kartu su laivu žuvo ir apie septynis dešimtis žmonių.

Anglų admiraltija tečiaus tyli apie tą nelaimę, vadinas slepia ją. Laikraštis smarkiai kritikuoja tokią valdžios politiką. Reikalaujama, kad valdžia paduotų visus nuostolius teisingai ir nevilkinant, — jei gu norinti rast sau pasitkėjimo žmonėse ir išvengt grėsiančio submarinų pavojiaus.

TURI UZTEKINAI SUBMARINŲ.

Jomis turės buti laimėta dabartinė karė.

LONDONAS, geg. 11. — Reuterio žinių agentūra praneša iš Amsterdamo, kad Vokietija dabar turinti apie 1,100,000 tonų intalpos submarinų. Ir vis dar statoma naujų jobulesnių. Apie tai žinių agentūra sužinojusi iš vokiečių laivyno reprezentanto Dr. Pfliegerio kalbos, pasakytos vyriausioje reichstago komisijoje. Pranešęs apie vokiečių submarinų stovį Pfliegeris užreikšė, kad laimėsianti n tik savo

kuo kitu, kaip Rusų submarinomis.

WASHINGTON, geg. 11.

United Press žinių agentūra praneša, kad užrubežio reikalų ministris Lansing užreikšė, bbb neužligio busi pasiūsta į Suv. Valstijas specialę laikinosios Rusų valdžios komisiją. Smulkesnių žinių apie siunčiamąsios komisijos tikslus valdžia dar neturinti.

MĖTO BOMBAS ANT PIRKLYBINIŲ LAIVŲ.

Vieną užpuolimą nušovė.

LONDON, geg. 11. — Londonas praneša, kad vokiečiai stveriasi įvairių priemonių skandinti pirklybinių laivų. Jų orlaiviai mėto į užmatytus priešio laivus ypatingos rūšies bombas-torpedas, kurios ir nepataikydamos į laivą atsiekia savo tikslo. Numestoji bomba nesukšta. Vadinas, reikia tik mesti ją į laivo prysakį, ir jis paskės — užgavęs "bombą".

BOLIVIJŲ RAMU.

Valdžia paskelbė rinkimų pasekmes.

WASHINGTON, geg. 11. — Pora dienų atgal buvo pranešta, kad Bolivijoje kilusi revoliucija. Vakar Washingtone gauta pranešimas, jogei suminimas aprims, kuomet dabartinis Bolivijos prezidentas paskelbęs rinkimų pasekmes. Šiais rinkimais laimėjo liberalų kandidatas Jose Guillerre Guera.

GEN. RUSSKI PASITRAUKIA.

Pasitiks tik karės tarybą. PETROGRADAS, geg. 11. — Iš Petrogrado pranešama, kad šiaurinio karės fronto armijų komandotojas, gen. Russkis, pasitraukęs. Kas užims jo vietą, nežinia. Russkis liksis tik Rusų karės tarybos nariu.

Sveikatos Skyrius

Red. Pastaba.—Šį skyrių veda Dr. A. J. Karalius. Naujienų skaitytojus kviečiame kuoplačiausia naudotis malonių vedėjo patarimu. Be įvairių straipsnių medicinos ir higienos klausimais, Dr. Karalius pasidžia taip pat duoti šiam skyriuje atsakymų žmoniems, kurie norėtų gauti iš jo šokių ar tokių daktariškų patarimų. Kreipiantis į šį klausimais laišku adresuoti šiaip: Dr. A. J. Karalius, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Klausimai ir Atsakymai.

C. W., Kenosha, Wis., klausia:
1. Ar gerai 2 mėnesių vaiką atimti nuo krūties? Ar tas jam nekenkia.

2. Kokš valgis tada jam duoti?

Atsakymas:

1. Negerai; kenkia.
2. Geras karvės pienas su trečdaliu vandens. Į tokį mišinį reikia pridėti pieno cukraus (sugar of milk) (porą šaukštukų į 10 unsių); miežių vandens — virk miežių kol vanduo paliks tirštukas — apie 5 šaukštukų į 10 unsių; 3—5 šaukštukai smetanos. Neduokit arbatos, nė kavos. Vandens gali gerti. Duokit valgyt 5 kartus dieną ir 2 kartus naktį. Nusipirkit bonkūtę ant kurios yra paženklintos unsiųs. Neduokite daugiau 3 unsių pieno kožnį sykį. Pirkite vadinamą "certified" pieną.

Ig. K-kas klausia:

1. Ligos priežastis gal bus gripas; jau savaitę laiko kaip skauda galvos dešinėje pusėje; kojas traukia ir diegia blauzdas, ir skauda labai, vos galiu nulipti laiptais žemyn; strėnas skaudėjo labai, bet jau perėjo; taipgi truputį gerklę skauda. Valgyt galiu visai mažai. Ar tai būtų gripas, ar kitokia liga? Aš dažnai sergu nuo šalčio pirmu kartu taip sergu.
2. Ar galima išsigydyti dusulį, ir ar tai būtų dusulys: becinant prieš kalną — man reikia tankiai dusuoti; atsigulus, gerklė rodo kas gražina, bet nevisados, tik retkarčiais. O gal tai šiaip kokia plaučių liga? Ar kenksminga anglių kasyklose dirbti kur tenka gauti dūmų ir dulkių ir nesveikų gazų prisigerit?

Atsakymas:

1. Tamstai patartina nuieiti pas daktarą ir jam pavesti, kad

jis viską pilnai iškystų. Tie visi "katarai", "šalčiai" arba "grippai" reiškia, jog kur nors kune yra šaltinis nuodų, iš kurio kraujas nuolatos gauna nerūkalingų medžiagų ir paskui tamsta jauči visus tuos keblumus.

2. Iš tokio trumpo aprašymo negalima suprasti. Greičiausia keblumas randasi nosyje, gerklėje ar plaučiuose ir dūmai bei dulkės čia, be abejo, lošia svarbia rolę.

Stengkis kuodaugiausia būti tyrame ore. Gerk daugiau vandens. Aplamai, klausyk higienos patarimų.

D. Y., Jones Point, klausia:

1. Kas daryti, kad galva kartais svaigsta? Skaitau daug.
2. Pakrapščius kur nors, atsiranda spuogelis ir tulą laiką pasilieka. Aš 43 metų. Ar pavojinga?

Atsakymas:

1. Duokit akis išegzaminuoti. Vengk visokių susierzinimų; vesk ramų gyvenimą.
2. Nieko ypatingo nereikšcia.

Jonas C-as, Worcester, Mass., klausia:

1. Ar tiesa, kad moters yra silpnesnės kūniškai?
2. Ar tiesa, kad mėsa pagamina reumatizmą?
3. Ką reiškia žodis "euteralgia"?
4. Ar yra vaistų nuo hysterijos?
5. Kokš turi būti kraujo spaudimas?

Atsakymas:

1. Yra ir stipresnių aplamai — silpnesnės.
2. Iš dalies.
3. "Skandėjimas žarnų".
4. Nėra.
5. Tamstos amžius plus 100. Jei esi 25 metų, tai kraujo spaudimas turi būti apie 125 milimetrai.

Dr. A. J. Karalius.
2121 N. Western Ave.

Viena saugiausių Bankų
ATIDARYKITE TAUPYMO SĄSKAITĄ CHICAGOJE.
Saugioje ir tikroje Bankoje. 28 metų teisingai vedamoje Bankoje. Po priežiūra Valstijos ir Susivienijimo Bankų (Clearing House) depozitų ir taupymo padėjimų.

KASPAR STATE BANK
1900 BLUE ISLAND AVE., kampas 19 gatvės.
W. KASPAR prezidentas
OTTO KASPAR vice-prezidentas
WILLIAM OETTING prez. Oetting Bros. Ice Co.
CHARLES KRUPKA vice-prezidentas
PADEJIMAS PERVIRŠIS KAPITALAS
PERVIRŠIJA \$6,000,000.
KALBAMA LIETUVISKA!

PIGIAUSIA ir GERIAUSIA MOKYKLA Chicagoje, mokina kirpimo ir designing, vyrų ir moterų drabužių.
Mūsų sistema ir ypatingas mokymas padarys jus žinovu į trumpą laiką.
Mes turim didžiausius ir geriausius kirpimo-designing ir siuvimo skyrius, kur mes suteikiame praktišką patyrimą kuomet jus mokysitės.
Elektra varomos mašinos mūsų siuvimo skyriuose.
Jūs esat užkvięiami aplankyti ir pamatyti mūsų mokyklą bile laiku—dieną ir vakarus ir gauti specialiskai pigią kainą laike šio mėnesio.
Diplomai duodami mokiniams.
MASTER DESIGNING SCHOOL.
J. F. Kasička, principals,
118 N. La Salle St., Room 416-117.
Prieš City Hall.

pranešimas
Pranešu Waukeganiečiams, kad aš busiu Waukegane, pėnnyčioje, Gegužės 11 d. J. BRUŽEVIČIAUS aptiekoje, 1005 MARION ST. ir priminėsiu ligonius nuo 2 val. dieną iki 10 valandai vakaro.
Meldžiū kreipitės į paskirtą vietą pažymėtu laiku. TEL. 616.
DR. A. J. KARALIUS.

Korespondencijos

MUSKEGON, MICH.

Stilsono prakalbos.

Gegužės 3 d. LSS. 246 kp. surengė prakalbas drg. J. V. Stilsonui, iš Philadelphiajos. Pa. Kalbėtojas kalbėjo apie dvi ir pusę valandas temoj: "Kapitalistų intekmė darbininkų klesoj." Drg. J. V. Stilsonas savo kalboj labai puikiai išrodinėjo kapitalistų žulikystes, kaip jie eksplotuoja darbininkus.

Drg. Stilsonas kvietė visus susirinkusius rašyties prie LSS. 246 kp., varyt agitaciją prieš kapitalistų klesą ir ragino skaityt visus darbininkiskus laikraščius.

Pabaigoj prisiminė apie LSS. Namą. Auų tam tikslui surinkta \$30.80. Vardai aukautojų tilps "Kovoje".

Vardan LSS. 246 kuopos tarsi sirdingą aciu aukautojams.

V. V. Vasys.

MILWAUKEE, WIS.

Iš S. L. A. 177 kuopos susirinkimo.

Gegužės 6 d. atsilbuvo SLA. 177 kp. susirinkimas. Sekretorius perskaitė laišką gautą iš Lietuvos Neprigulmbybės Fondo, kuriame prašoma, kad kuopa kiek nors paaugautų iš savo izdo nukentėjusiems nuo karės Lietuvos gyventojams. Bet didžuma kuopos narių, motyvuodami, kad tas fondas eikvoja perdaug pinigų garsinimui Lietuvos vardo tarp svetimtųjų ir siuntinėjimui Karužos ir tam panašių ponų į Europą — nutarė neaukauti iš savo izdo.

Naujienų Korespondentas.

HEERIN, ILL.

Gegužinė šventė.

Gegužės 6 d., laike apvalkščiojimo visapasaulinės darbininkų šventės — Pirmosios Gegužės — čia kalbėjo drg. Montvidas. Kalbėtojas labai nuosekliai išaiškino, kad ši šventė nėra kolektyvų nors poterių ar poilsio šventė, bet — šventė išbandymo darbininkiskų jėgų: Darbininkai apieidžia dirbtuves ir demonstruoja; kapitalistai mato, kad darbininkų galėanga ir jie turi skaityties su darbininkais.

Antru atveju A. Montvidas kalbėjo apie Rusijos revoliuciją. Pradėjęs nuo baudžiavos laikų jis nuosekliai atpasakojo Rusijos revoliucijų istoriją ir prirudinėjo, kad dabartinę revoliuciją sukėlė ir cara nuvertė nuo sosto darbininkai ir kargelviai vedami socialistais. Davė vėjo klerikalams.

Aukų padėjimui lešų surinkta \$9 su centais.

Publika labai užganėdinta ir pageidauja, kad drg. Montvidas vėl kuomet nors čia apsilankytų.

Pabaigoj buvo deklamacijų. Puikiai sudeklamavo p. R. Toileikienė ir p. J. Gudisaučiūtė.

Visatos Dulkė.

SO. OMAHA, NEBR.

Aukos Rusijos revoliucijai Biliunų išleistuvėse.

Gegužės 5 d. iš čia išvažiavo į Chicago du veikliausi draugai, Jurgis ir Francisus Biliunai, kurie darbavosi dramatiškame ratelyje T. M. D. ir SLA. kuopose. J. Biliunai Chicagoje nori baigt mokslo, o apsisotojus kareiv važiuot Lietuvon mokytojaut.

Pagerbimui šių draugų išleistuvėms susirinko būrelis jaunimo. J. Ukeš pasakė prakalbą, padėkavodamas už darbavimąsi išvažiuojantiems draugams ir ragindamas, kaip pirmiečius prisidėti prie Rusijos revoliucijos nors medžgiškai. Aukavą šios ypato:

THE Continental CLOTHING HOUSE

Kampas Mjlvaukė ir Ashland Avenue
Didelė "Up-town" Drabužių ir Čeverykų Sankrova
Čystų Vylnų, Tvirtų Spalvų.

Melyni Sarge - Siutai

Mes supirkome juos už vertės kainą nuo rytinių fabrikantų po \$15. Jūs sutaupysite \$15 mažiausia \$5

Sis yra laimingas atsitikimas. Penki mėnesiai prieš tai mes užsakėme vieniems gerai žinomiems fabrikantams didelį sandėlį mėlynos serges siutų puikiausios kokybės. Mes šį užakymą aplaikėme tris dienas atgal, po to mes vėl užsakėme kitoje firmoje. Bet tai buvo jau pervėlu, atšaukti mūsų antrą užakymą, — siutai jau buvo kelionėje. Firma, kuri aplaikė mūsų pirmą užakymą, vietoj su nuostoliu priimti atgal, pardavė mums už nu-pigintą kainą. Šie siutai už tokią kainą labai greitai bus išparduoti. Bet mes nemanome turėti už juos jokio pelno — mes turime padaryti vietą del kito antro siuntimo siutų, kurio mes kasdien laukiame. Jūs busit laimėtojai.

Jums reikalinga tiktai pamatyti šiuos siutus, kad supratu, kokia didelė vertė yra už \$15. Jie yra gvarantuoti čystos vilnos, tvirtos spalvos mėlynos sergės. Ir didžiama fasonų Pinch-back, plačioms nugaroms, kvalduoti, ant vienos arba abiejų pusių susegami modeliai. Dauguma siutų yra "Skeleton" ir kiti per visą pritaikyti su serge ir Moheir. Jokis kitas siutas šiame sandėlyje nėra vertas mažiau kaip \$20. Ši yra jūsų proga, nusipirkti mėlynos serges siutų pirmos kokybės, tai yra, puikiausios rūšies, kol dar prieš karę kainos nepakijo, po

Mes parduodame po \$15 siutus geriausių fabrikantų, kurių jūs tik norite pasirinkti. Mes turime didžiausią sandėlį Hart, Schaffner and Marx darbo, ir Kuppenheimer siutų ir įvairių kainų iki \$35.00

Atdara Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis Vakaraus ir Nedėliomis iki pietų.

PATRIJOTIZMAS
Pačedumas turi but pasargos žodis
IOWA STATE SAVINGS BANK
Kapitalas ir Perviršis—\$120,000.00.
S. E. Cor. Fourth and Jackson Sts. SIOUX CITY, IA.

TELEPHONE YARDS 2721
DR. J. JONIKAITIS
Medikas ir Chirurgas
3315 S. Halsted St., Chicago

J. Lapėnas \$1.25; M. Užmaris ir J. Strazdas po \$1.00; A. Ukelis, A. Poškus, J. Genaitis, J. Biliunas, F. Biliunas, A. Sabaliukienė po 50c.; J. Bulovas 25c. Viso \$6.50.
Pirgai nutarta pasiųst į Naujienų Redakciją, kuri perduos Rev. Komitetui. —A. Poškus.

Redakcijos Atsakymai

Kaziui. — Eilutės silpnos. Ne tilps.
Kun. S. B. Mickevičiui, Lawrence. — Skelbimai turi but apmokami. Del kainų kreipkitės į laikraščio administraciją.

Stockyardy darbininkui. — Priduokite savo tikrą vardą, pavardę ir adresą.

Komitetu Draugijų, palaikančių "Aušros" knygyną, Roseland. — Negalinte vienos organizacijos susijunkina garsinti ketvirtu kart vis mainant susirinkimo dieną. Prašome skelbti nutarus.

Vyriskų Drapanų Bargenai

Natūli neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo \$30 iki \$50, dabar parduoda po \$15 ir 25 dolerius.
Nauji daryti gatavi nuo \$15 iki \$35 siutai ir overkotai, nuo \$7.50 iki 18 doleriu.
Pilnas pasirinkimas kailiu pamuštu overkotų.
Visai mažai vartoti siutai ir overkotai, vertės nuo \$25 iki \$85, dabar \$5 ir augėliau. Kelnes nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaiknamas siutai nuo \$3.00 iki \$7.50.
Atdara kasdieną, nedėliomis ir vakarais.
S. GORDON
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

PIRK SAU visas Plumbavojimus reikmenis tiesiai už "wholesale" kainas. Mes parduosime visiems.
Levinthal Plumbing Supply Co.,
1637 W. Division St., Chicago, Corner Marshall Ave. Kallama lietuviskai.

SEKANCIAME PANEDELYJ
Du Dideli Išpardavimai pas
KLEIN BROS.
Metinė Rakandų Išpardavimo Savaitė ir Išpardavimas Ant Licitacijos Supirktų Mastinių Prekių Skaitykite "Subatos" "Naujienose" Platesnius aprašymus.
KLEIN BROS.

Kaip Zmōgus Mansto

Knygelė parašyta JAMES ALLEN, versta ST. BIEŽIO, spauda J. Ilgaudo.

TURINYS:
Mintis ir charakteris.
Minties pasekmė ant aplinkybių.
Minties intekmė ant sveikatos ir kūno.
Mintis ir tikslas.
Mintis—faktorius nuveikime.
Svajonės ir idealai.
Rimtumas.

Kaina 15c.
"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Moralybės Išsivystimas

Kad pažinti arba buti to žodžio prasmėje moralistu, reikia nuodugnai žinoti patį moralybės išsivystymą.

Knygelė parašė L. Krzywicki. Sulietuvino Dr. A. J. Karalius. 120 puslapių. Kaina 25c.

"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Ar Esate Amerikos Piliiečiu?

Jeigu nesate Suv. Valstijų pilietis, bet norite tapti, tai patartina kiekvienam nusipirkti knygutę.

AMERIKOS PILIETIS
Kaina 25c.

Toji knygelė sutaisyta anglų ir lietuvių kalbose, pagal paskutinius reikalavimus išlaikymui kvotimo.

"NAUJIENOS"
1840 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje
Laidžia NAUJIENŲ BENDROVĖ INC.
 Kasdien, išskyrus nedėlidienius

Užsiskaitantys kainos:
 Chicago — per išnešiojant 12 mėn. savaitėse. Pateiktas siuntiant, Chicago metams \$6.00, pusei metų \$3.50.

Terms of Subscription:
 In Chicago, by carriers, per week, 12 cents. By mail one year, \$6.00; six months, \$3.50.
 Outside Chicago, by mail, one year, \$7.00; six months, \$4.00.
 Three months, \$2.00.
 Canada, one year, \$7.00; six months, \$4.00.
 European countries, 1 year, \$7.00.

Address: NAUJIENOS, 1840 S. Halsted, Chicago, Ill.

Klaitytojų ir korespondentų prašome siunčiamus išpausdinimus laikraščio rankraščius adresuoti tiesiai Naujienų Redakcijai, o ne Redakcijos vadovui. Reikia butinai rašyti aiškiai ir ant vienos popieriaus pusės, be to, reikalingas patalpinimas tarp eilučių. Redakcija pasilaiko visas teises rankraščius taisyti ir trumpinti. Netinkami spaudai raštai nalkinami, arba gražinami atgal, jei būgū dviejų savaitių autorius pareikalauja, ir išsūduos krasos ženklų pakankamai persiuntimo lėšoms apmokėti.

Amerikiniai Redakcijai matyti galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

Užsipelnintas komplimentas.

Buvęs radikalas socialistas, o dabar militaristų ir buržuazinių patriotų klapčiukas, William English Walling, naudojasi šandies didelėmis kapitalistų spūdų simpatijomis. Vienas tos spaudos organų Chicagoje duoda patarimą valdžiai paskirti p. Walling'ą į komisiją, kuri keliaus Rusiją.

Jisai esąs geras Rusijos žinovas, garsus rašytojas ir, kas svarbiausia, geras amerikonas. "P-as Walling" — eko tasai kapitalistų laikraštis — yra vyras, kurio amebos turės naudą iš tų vaikų darbo? Žinoma, jų samdytojai — tie privatiniai asmenys, kuriems vaikai dirbs ir kurie mokės jiems už tai algas.

Salis turės tą moralį "pasitenkinimą", kad ji del karės nepasigailėjo net vaikų sveikatos ir jaunystės.

Jie nenori mokėti.

Girdėt, kad kongresas tapo užverstas telegramomis ir laiškais, protestuojančiais prieš įstatymo supanymą, pagal kurį valdžia, paimtų būgū vienu metu \$1,800,000-000 mokesčių nuo didelių pelnų ir įplaukų. Tie extra mokesčiai yra plenuojami padengimui karės vedimo lėšų.

Kas-gi prieš juos protestuoja? Žinoma, turtingi ponai — bizonieriai, kapitalistai, nes juos tie mokesčiai apskunkintų.

O kas norėjo karės? Kas įstūmė Suv. Valstijas į karę? Žinoma, kad kapitalistai, nes jų biznui kenkė vo-kiečių submarinos.

Kapitalistai padarė karę, bet mokėt josios lėšas jie nenori. Jie nori, kad aukos krauju ir pinigais pultų ant beturčių, ant darbininkų pečių.

O kadangi darbininkai papratę yra tylėti, tai taip ir bus, kaip jų bosai nori.

Sveikinamė!

Sveikinamė Amerikos "laisvės", ir "demokratijos" garbintojus. Jie turi kuo pasi-džiaugti. Suv. Valstijų pri-sirišimas prie "laisvės" ir "demokratijos" idejų yra taip didelis, kad jos aukauja jiems net savo vaikus.

Sj utarnikiai New Yorko valstijos atstovų butas pri-mė bilių, pagal kurį karės

laiku bus leidžiama samdyti vaikus prie farmų darbo. Bijūs nenustato vaikų amžiaus rubežių, taip kad far-meriai galės samdyties ka-dir 7 metų kudičius. New Yorko valstijos senatė jisai priima taisyklę anksčiau.

Vaikai bus paliuosuojami nuo pareigos mokyklas lan-kyti — kadangi to reikalau-jas "tėvynės" labas. Bet kas turės naudą iš tų vaikų dar-bo? Žinoma, jų samdyto-jai — tie privatiniai asmenys, kuriems vaikai dirbs ir kurie mokės jiems už tai algas.

Vaikų algos bus žemos, kadangi jie neįstengs išrei-kalaut tinkamo atlyginimo. Todel jų samdytojų pelnai bus dideli. Farmų savininkai praišos. O ką turės sa-ris?

Salis turės tą moralį "pa-sitenkinimą", kad ji del ka-rės nepasigailėjo net vaikų sveikatos ir jaunystės.

"Smaugu meluoti".

Chicago klerikalų orga-nas tur-but jaučia didelį smagumą, kada pameluoja. Melą draudžia doros taisyk-lės. O kas uždrausta, tai y-ra saldu. Taip mano išdy-kę vaikai, kurie valgo nenu-nokusių vaisius vien tik del-to, kad mama liepė neval-gyt; ir taip mano tasai ku-nigų laikraštis.

Paskutinis vaikėžiškias jo darbas yra jo pasaka apie Bulotos "riebias algas". Tai šelmis žino, kad Bulota jokų algų negaudavo. Socialistų spaudoje buvo nuolatos skel-biama L. Š. F. atskaitos, iš-kurių matyt, kad p. Bulotos išlaidų — važinėjimo ir gy-vinimo — budavo apie pus-antro šimto dolerių per mė-nesį. Bet tas šlamštas pasa-koja savo ir gana.

Well — jeigu kunigų laik-raščio redaktoriai jokių bu-du negali apsieit be melo, tai tegul jie sau meluoja į svei-katą. Bet ar negalėtų jie meluot apie kokius-nors me-nkesnius dalykus? Pavyz-džiui: apie aniolus danguje, apie velnius pekloje, apie kunigų dorą ir kitokias ne-sąmones.

Šitie melai nėra niekam kenksmingi. Jie dar gali suteikt "patiekos" kokiai su-juvusiai davalčiai. O me-luodamas apie L. Š. F. rei-kačius, klerikalų organas ke-nkia visuomenei.

Protestuoja.

Keletas savačių atgal, ro-dos, buvo pranešta viename laikraštyje, kad tautininkai nutarė likviduoti savo "Gel-bėjimo Fondą". Paminėjus mums nesenai apie tai, tulas p. J. Sekevičius parašė gru-bijonišką laišką Redakcijai, protestuodamas prieš "Nau-jienas". Tautininkų fondas, girdi, ne tik gyvuoja, bet ir rengias prakalbas ir orga-nizuojas Sendaros kuopas. Gera! — jeigu gyvuoja, tegul gyvuoja! bet kam taip ne-svariai kolioties, p. Sekevi-čiaus?

Asmenų kibirčiai ar kas kita?

Ne tik socialistų priešai, bet ir dalis pačių socialistų labai klaidingai aiškina prie-zastis tų ginčų, kurie kilo, V. Kapsukui atvykus Ame-rikon, tarpe "Kovos" ir "Na-ujienų". Jie sako, kad tai buvęs dviejų asmenų, Gri-gaičio ir Kapsuko, varžyma-si už vadovavimą lietuvių so-cialistų judėjime.

Šitoks "aiškinimas" yra labai patogus žmonėms, ku-rie nenori arba nemoka gi-liau pažvelgti į dalykus, bet su tikrenybe jisai turi labai mažai bendra. Bent "Nau-jienų" redaktoriui tas mena-masai "vadovavimas" visai nerupėjo ir nerupi.

"Naujienų" redaktorių jau nebe pirmi metai veikia tarpe Amerikos lietuvių so-cialistų, bet niekuomet jisai nesiskverbė į "vadovo" vie-tą ir niekuomet tos vietos vadovu nebuvo. Jisai, o G. je, laikraštijos organizacio-je arba šiaip visuomenės vei-kime jisai visuomet stengė-si eiti išvien su savo idejos draugais ir stovėjo vienoje su jais eilėje, nežiurint to, kad neretai jo draugų buvo tariama ir daroma ne visai taip, kaip asmeniškai jo bu-vo norima.

Ir ne delto "Naujienos" susikirtu su V. Kapsuku, kad iš jo pusės būtų buvęs pavo-jus kokiems-nors asmenišk-iems jų redaktorių išro-kavimams arba jo padėji-mui. P. Grigaitis neturi jo-kio ofiso Sąjungoje; nuo tų ofisų, lygiai kaip ir nuo "dziabų" prie "Kovos" jisai visuomet atsisakydavo. Vi-sa, ką jisai darė socialistų organizacijai — neišskiriant ir trijų "Naujošios Gadynės" numerių suredaguavimą —, tai ne su nauda sau, o su skriauda.

Baimė už savo intekmę ir už intekmę "Naujienų"? Bet tokia baimė jų būtų turėjusi priverst "Naujienų" redak-torių šokt pagal V. Kapsu-ko dūdą, o ne priešintis jam. Kapsukui jų pri-tarė didžiūma sąjungiečių, ir dar ilgą laiką Sąjungoje bus didžiūma, pritarianti jo nuo-monėms.

O tai delto, kad jos yra charakteringos dar neišsi-lavinusiam, nesubrendu-siam socializmo judėjimui. Pas lietuvių socializmo ju-dėjimas, kaip visiems žino-ma, yra dar jaunas. Subrę-sti jisai dar nesupėjo, — nors tatau, suprantama, ne-reiškia, kad jisai užstarnau-tytų tu panikinimui, kuriais ji stengiasi diskredituot kleri-kalai ir tautininkai. Pasta-rųjų srovės yra daug senes-nės, bet subrendimo jose dar

mažiau. Jos yra ne subren-dusios, o sutręsusios. Lietu-vių socializmas, galima tikė-ties, ateityje išaugs iš savo jaunystės klaidų ir ydų, o klerikalų ir tautininkų sro-vių kupras tik grabo lenta teišlygins.

Jeigu mūsų socializmas šiandie da yra toli-gražu ne-tobulas, tai reikia atsiminti, kad anksčiau jisai buvo dar netobulesnis. Paimkite il-gą L. S. S. spyrimąsi prieš istoriką ir tautininkų Parti-ją, paimkite L.S.S. vadų ne-norėjimą dalyvaut visuoti-name seime, paimkite keis-tus L. S. S. organo užspul-dinėjimus ant "privatinių laikraščių", paimkite L.S.S. rašymus apie "tautos namą", paimkite sąjungie-čių atsinešimą link S.L.A., — vis tai buvo arba tebėra klai-dos socialistų taktikos žvil-gsniu.

Ir visuomet "Naujienų" redaktorių su tomis klaido-mis kovojo.

Tie-gi sąjungiečiai, kurie stojo už tą klaidingą takti-ką, beveik visi susispietė a-pie V. Kapsuką, kada jisai paėmė į savo rankas L. S. S. vairą. Ne Kapsukas sutvė-rė tuos savo pasekėjus. Jie buvo ir pirma Sąjungoje, tik nebuvo čia tokio gabaus ir energingo asmens, kuris bu-tų galėjęs sumobilizuoti jų spekas ir paduoti jiems tin-kamų obalsių.

Kova tarp "Naujienų" iš vienos pusės ir L.S.S. orga-no ir vadovaujamų istaigų — iš antros, vadinasi, buvo ne priepuolamas ir ne asmeni-skias dalykas. Tai buvo ir pa-likis dviejų taktikų kova. Vi-sa, kas priklausė čionai nuo asmenų, tai tikslai tos kovos forma, o ne turinys. Jeigu, pav. V. Kapsukas nebūtų stengėsis diskredituot "Nau-jienas", jeigu jisai būtų pa-doriai elgęsis polemikoje, tai ginčai tarpe "Kovos" ir ma-su dienraščio būtų galėję bu-ti ramūs ir draugiški. Bet iš-ventgi jų visviena nebūtų galėta.

Mes pasakėme, kad ta klai-dingoji taktika, su kuria "Naujienos" kovoja jau se-nai, yra nesubrendusiojo so-cialistų judėjimo apsiereiški-mas. Paaškinsime tatau.

Ta taktika yra negacijos (atmetimo) taktika: Ji doro-si tuo būdu, kad atmetama visa tas, ką pripažįsta arba skelbia buržuazija. Jos pa-sekėjai elgiasi daug-maž taip:

Kada buržuazija skelbia tėvynės meilę, tai jie sako, kad darbininkai neturi tėvynės! kada buržuazija stoja už tėvynės gynimą, tai jie sako, kad darbininkai nepri-valo ginti tėvynės; kada bu-ržuazija skelbia klesų ir par-tijų vienybę, tai jie sako, kad vienybės dabartinėje visuo-menėje nėra ir negali but; kada buržuazija reikalauja valdžios rėmimo, tai jie sa-ko, kad jokios valdžios šių dienų visuomenėje remti ne-reikia; kada buržuazija ke-lia karės, tai jie sako, kad visoks dalyvavimas karėje y-ra nusidėjimas, ir tt.

Buržuazija sako "taip", o minėtosios taktikos šalinin-kai sako "ne"; ir priešingai — kur ji sako "ne", ten jie sako "taip". Taigi ta takti-ka yra "anti-buržuaziska". Ji randa pritarimą tarpe da-rbininkų, kurie jaučiasi, ka-ipo atskira nuo buržuazijos

ir buržuazijai priešinga kle-sa.

Jos pirmenybė yra tame, kad ji yra lengvai suprant-a ma ir išaiškinama. Versk augstyn kojomis buržuazi-jos idejas, ir atliktas kriukis.

Bet ji turi ir labai silpną pusę: ji neprisitaiko prie vi-so šių dienų visuomenės ko-mplikuotumo (sudėtinumo). Ji būtų teisinga tuomet, ku-omet visuomenė susidėtų iš-viso tik iš dviejų klesų — ka-pitalistų klesos ir darbininkų klesos, ir jeigu tųdviejų kle-sų reikalai būtų visuose pun-ktuose griežtai priešingi vi-e ni kitiems. Bet taip nėra. Dabartinė visuomenė suside-da iš daugelio klesų, ir jų rei-kalai daugelyje dalykų yra vienodi. Net ir darbininkų klesa turi bendrų reikalų su kapitalistų klesa. Pav. dar-bininkai šiandie visai nema-no, kad jiems yra naudinga lauzyt mašinas fabrikuose, kaip manė jų pranokėjai ši-mtas metų atgal.

Proletariatas yra ne tiktai buržuazijos duobkasy, bet ir jos paveldėtojas — ne tik-tai materialio, bet ir dvasi-nio jos turto. Todel jisai vi-sai nėra užinteresuotas ta-me, kad atmetus kiekvieną dalyką, kurį turi arba skel-bia buržuazija. Daugelis buržuazijos materialio ir dvasinio turto, tiesa, netin-ka niekur kitur, kaip į są-slavynę arba į senovės lieka-nų muzejų; bet labai žymi-to turto dalis galės but su-vartota, tik reikės pritaikinti jį proletariato reikalam.

Vadinasi, ir buržuazijos i-dejų kritikoje socialistai ne-privalo tą arba tą priimt arba atmetot dalyką, kad tatau e-sa "buržuaziska", bet priva-lō priimt arba atmet, atsi-žvelgiant į tai, ar tatau tin-ka proletariato reikalam.

Proletariato-gi reikaly žvilgsniu imant, gali dažnai pasirodyt, jogei tą, ką pri-pažįsta buržuazija, reikia pripažinti ir socialistui. Dar dažniau bus taip, kad tas, ką pripažįsta buržuazija, socia-listai pripažįsta taip pat, tik-tai kitokioje prasmėje. Socia-listai pripažįsta, pav., tė-vynę, bet visai kitaip ją su-pranta, kaip buržuazija; so-cialistai pripažįsta ir tėvy-nės gynimą, bet tiktai tam tikromis sąlygomis.

Aišku, kad taktika, išei-anti iš šitokių idejų, yra daug paimesnė ir sunkesnė suprast, negu ta, kurią skel-bia visa "buržuaziska" atmetantis radikalai. Ir to-del, koliai ji prigija darbi-ninkų organizacijose, tai ima nemaža laiko.

Mums gali tečiaus laikas pastebėti, kad jeigu ta radi-kalė taktika reiškia socializ-mo neišsilavinimą, tai kodel-gi tarpe jos šalininkų randa-si tokie socializmo žinovai, akip Leninas, Rožė Luxem-burg ir kiti? Bet šitoks už-metimas neturi jokios ver-tės, kadangi visose socializ-mo srovėse yra labai gari ir žinančių žmonių: — argi delto jos visos yra vienodai geros? Ir utopinis socializ-mas turėjo genialių vadų, bet mes su juo nesutinkame.

Tai tiek šiam kartui. Ar pritaras, ar nepritars mūsų nuomonei apie srovės, gyvuojančias Lietuvių socia-listų judėjime — bet kiek-vienas rimtas žmogus turi pripažinti, kad tų srovių ko-vą lyginti prie asmenų kivi-rčių yra neteisinga.

Žodis.

"NAUJIENŲ" PLATINTOJAMS, AGENTAMS IR SKAITYTOJAMS.

Draugai:—

Karė ir kapitalistinių trustų spekuliacijos be galo pa-brangino visokias spaudos medžiagas ir spaustuvų reik-menas. Laikraščių leidimo lėšos pasidarė dvigubai ar net trigubai didenės, kaip buvo dvejetas metų atgal. Tatai privertė jau daugelį leidėjų pakelti savo laikraščio kainas.

Šios savaitės būgū "Chicago Herald", "Tribune", "Journal" ir kiti didieji kapitalistų laikraščiai pranešė, kad pradėdant ateinančių panedelių atskiros jų kopijos bus pardavinėjamos po du centus, vietoje cento.

Galite suprast, koks sunkus yra padėjimas darbinin-kiškos spaudos, jeigu net kapitalistų laikraščių leidėjai yra priversti dvigubinti savo leidinių kainas. Juk kapi-talistų laikraščiai gauna milžinišką daugybę gerai apmo-kamų apgarsinimų; jie išsiplatina šimtais tūkstančių ekzemplorių; imdami visokių medžiagų labai daug kar-tu, jie gauna jas pigiau; o kiti jų — kaip "Tribune" — turi net nuosavus popieros darymo fabrikus.

Darbininkų laikraščiams yra daug sunkiau gyvuoti. Ir jeigu jie laikosi, tai tik ačiu dideliu pasisventimui žmonių, kurie prie jų dirba ir kurie juos remia.

"Naujienų" kaina dabar yra tokia-pat, kaip turti-n-gųjų trustų leidžiamųjų laikraščių. Aš tikiu tečiaus, kad Bendrovė, jeigu tik išgalės, leis jas ir toliau tokia-pat kaina. Iš visų lietuvių laikraščių jos, pagal savo didumą, kaip buvo, taip ir yra pigiausias laikraštis. Bet užtai "Naujienų" leidėjai ir visi, kurie dirba prie jų, tikimės, kad nuo dabar mūsų draugai rems jasias dar uoliau.

Kreipdamasis į "Naujienų" pardavinėtojus, prašau, kad jie imtų tik tiek dienraščio ekzemplorių, kiek gali parduot, idant nereikėtų be reikalo eikvot popieros, kuri šiandie taip brangi.

Prašau visų "Naujienų" agentų sukrusti labiau ir pasistengt gauti skaitytojų. Mūsų dienraščio cirkulia-cija paskutiniu laiku auga taip sparčiai, kaip niekuomet neaugo. Bet kiek yra lietuvių darbininkų, kurie dar ne-skaito "Naujienų"? Paraginkite juos ir pasirupinkite, kad vienintėlis darbininkiškas lietuvių dienraštis būtų kiekvieno lietuvių stoboje.

Prašau ir "Naujienų" skaitytojų saugot, kada baigiasi jų prenumerata ir tuojaus atnaujinti ją. Užsimokėkite sykiu už kiek galima ilgesnį laiką, nes tuo būdu sumažin-site darbo ir išlaidų mums ir sau.

Aš neprašau Jūsų nieko, kas būtų neišpildoma. Ben-drovė nereikalauja iš Jūsų jokių materialių aukų. Tik truputį dar daugiau uolumo "Naujienų" rėmimo.

Darbininkų visuomenė pastatė ir išaugino "Naujie-nas". Ji ir išlaikys jas, nežiurint visų karės meto ke-blumų.

Stokitė, draugai į "Naujienų" Bendrovę ir stiprinki-te tą spēką, kuri suteikė darbo žmonėms tokį puikų ko-vos ginklą ir tokį pasekmingą apšvietos įrankį!

M. Petrauskas

"Naujienų" cirkuliacijos užveizda.

Skaitytojų Balsai.

Už išreiktas šiame skyriuj nuomones Redakcija neatsako.

"KOVOJAMA" PRIEŠ BLOGYBES.

Reikalingiausių gyvenime da-iktų spekuliantams yra labai malonu, kuomet šalies valdžia, vieton sutvarkymo pramonijos ir prekybos įeško kokių tai bu-ty, apgynimui gyventojų nuo juos smaigiančio brangumo."

Įjunkime pav. Amerikoje yra 2,500,000 akry visiška liuosos žemės, kurios nieks neapdirbi-nėja, prie kurios nė viens far-mers neprieina. Bet tuo pa-mėiu laiku del beturčių žmonių visiška nėra žemės. Tą žemę užperka, besočiai spekuliantai-kapitalistai, po 2—5 dolerius už akrą, o parduoda po 25—100 dolerių už akrą!

Esant tokiai tvarkai darbinin-kas, gaunantis pav. \$18 savaitė-je gali sutalpinti šiek tiek pi-nigų nusipirkimui kelių akry žemės tik tuomet, kuomet jau baigiasi jo gyvenimo dienos.

Gi milijonai darbininkų, bas-tantiesi kapitalistų dirbtuvėse, jokiū būdu negal nusipirkti plo-telį žemės, kad ir labiausia to norėtų, nes gaudami po \$12—15 savaitėje vos tegali pragyventi. Apie sutalpining sunku ir sva-joti.

Miestų valdybos (gal del to, kad jose yra daugiau progresy-viškėsių elementų), tuščias, neapdirbamas žemes žmonėms paveldia apdirbinėti ir iš to da-

ryt sau pragyvenimą. Jau New Yorkas paveldino apdirbinėti apie 150 akry pustavojusios žemės. Ten sodinamos daržovės dabar suteiks maistą apie tūks-tančini šeimynų.

Chicago taipgi dalina lig šiol pustavojusius daržus. Ar nevertėtų Washingtono ponams, vieton ėmimo į savo rankas dirbimo amunicijos, paimt pustavojiančius 2,500,000 akry žemės ir išdalyt juos no-rintiems bėgt iš baurių miesto dirbtuvių suvargusiems, badau-jantiems darbininkams. Ar ne-būt geriau, kad vieton amuni-cijos but dirbamas užskas in-ventoris ir iššalinamas, kurie eitų apdirbinėt pustavojiančią žemę.

Tuomet tie milijonai badau-jančių šeimynų galėtų žmoni-ka prasimaitinti, o likusių dir-bti manufakturoje ir kitos pra-monės šakose darbininkų gyve-nimo sąlygos tuoj pagerėtų.

Jeigu pažvelgsim ir į tą faktą, kad juodžemiškos Indijos val-stijos farmers, be pasilsio, pra-kaituoja augindamas salotus arba kukuruzus, o nuvežs į Chicago rinką už savo produk-tą gauna tik apie 48 nuosim-čius, o kiti 52 nuosimčiai eina į kišenių visokių agentų, gelž-kelių kompanijų, valgomųjų produktų spekuliantų, ty, kurie niekuomet nemato saulės tekė-jimo, kurie per naktis lėbajau-tunka iš varguolių prakaito.

Jeigu upelis visų blogybių but užtvankiamas toj vietoj, iš kur jis išteka, tad blogybės žmonių nepaliesių, bet tven-kiant jį ne ten kur reikia da daugiau blėdies padaroma.

Santaktikis.

SKAITYK IR PLATINK "NAUJIENAS"

Jaunuomenės Skyrius

Balys Sruoga.

LAPAI.

Supasi supasi lapai nu
budinti,
— snarasi šnekasi vėjo pa
judinti,
— Skleisdami gaudėsi, al
pstanti, liudinti,
supasi supasi lapai nu
budinti...

Slenka gegužio sapnai
netikėtieji,
gal tik raudoj kaikuo
met palytėtieji,
— o išgodotieji, taip num
ylėtieji...

Slenka gegužio sapnai
netikėtieji...

Naujo gyvenimo gaudą
atnešdami,
Žemę, ir Dulkės, ir Bui
tį atnešdami,
naujus lakus per bedu
gnę atrasdami,
naujo gyvenimo gaudą
atnešdami.

Rink besipilečianti siel
vartą gudinti!
— tau paslapčių amžiny
nesujudinti...

Vėjo bučiuojami, vėjo
pagundinti,
supasi supasi lapai nu
budinti...

(Is Pirma
sai Baras).

A. Karklynas.

LIETUVOS RAUDA.

Pagal "Ant Manžurijos sopkų."

Verkia tėvai,
Verkia pati ir vaikai,
Verkia visa Lietuva,
Nes verda Europos kova.

Dega miškai,
Dega kaimuobės namai —
Dega paminklai tėvų
Ir miestai ir kryžiai kapų.

Bėga seni,
Bėga maži ir jauni —
Bėga kas gyvas, kas gali,
Palikdams bakažę ir šalį.

Mukdėnas
5—VII—16 m.

Darba.

Perskaičius Scott Nearingo
laišką, manyje susikėlė daug
minčių. Jo tvirtas pastitikė-
mas ateinančia žmonijos broly-
be ir man įkvėpė norą veikti de-
lei ateikimo to tikslui. Vienas
už visus, visi už vieng — tas bi-
čių obalsis yra tikras žmogaus
šauksmas, paeinantis iš tyros
širdies.

Karės ratas gan buti kas va-
landą sustabdytas. Tuomet
prieš žmonių, prieš vienute-
žmogų atsiklaidą platus kelias
ir naują saulę — žmonijos Broly-
bės ir Laime. Todėl lai rengias
kiekvienas del naujų darbų,
naujų, praklinių sėkčių dabar.
Gana jau miegoti!

Su karės pabaiga užtekės ir
mums lietuviams nauja saulutė,
susitvenks ir mums praklins

SOROL

SUTARSTAS IS formulės
recepto: sulcioto limonin-
gu kryptu kokosui.

SOROL

apleidžia ega atbeinat pasokmingu
nų gilimo pivo ir kurno, ger-
bia šviesdimo, dūmlo gūvra
skendimo, nūstojimo apvieto,
laikio gūvra, egi, egi, egi. Sūta-
somas šūdrinai laiai pagardėjusio

PAIN-EXPELLERIO

su ir šūdrinai drūgo šūdrin-
nų, naudojimo vieno paku-
tyje per pus šūdrinai—25c.
iš šūdrinai vieno apvieto,
nau gūvra šūdrinai šūdrinai
F. A. D. RICHTER & CO.
11-30 Washington Street, New York

darbai del žmonijos labo. Bet
ar mes prisirengę prie jų, ar tu-
rime pasiskyrę sau tikslą ir ke-
lią; ar tik miegame diena iš die-
nos ir laukiame keptų karvelių,
pagamintų kito triušio? Musų
lauta nešlėdė; neturi sumanių,
mokyty žmonių. O katrie ir y-
ra, lai užuot vienyti, šviesi
žmones, jie varo juos, kaip sau-
lę rytmečio ruku, tolyn ir to-
lyn nuo vieno kito. Tuo tarpu
gi matomi salimus prikimštus
lietuviams, kurie ten žudo savo
spėkas ir pajėgas. Matomai,
kaip jie del savo tamsumo ir
neapykantos kelia didžiausį
skurdą, negaudami geresnio
darbo, šviesesnės minties.

Žmonijai atsiklaido nauji ke-
liai — keliai, kurie veda į bro-
lybę, į meilę tarp žmonių. Ar
lietuvių yra prisirengę? Ar jie
gali tikrai ir pilnai sakyti —
taip mes žengsime karta, mes
mokyti, mes suprantame naujas
mintis. Musų širdyse dega arti-
mo meilė, mes pilnai supran-
tame balseiomybes prispausto kuno
ir prislėgto proto. Ar gali lie-
tuvių tai pasakyti? Abejotina.

Pažūrėję į lietuvių laikra-
sius, tuos išreikšėjus viešpau-
jančių pakraipų ir minčių musų
gyvenime, ką mes ten rasime?
Vaidus, ir vaidus; tamsius špi-
kučius; nesupratusius tarp
dviejų žmonių — lietuviškai
kalbančių! Čion, lautiets kei-
kia socialistą, ten kataliką pla-
ka abudu. Ar-gi su tokia laik-
raštija, su tokiomis mintimis,
su tokiais neapykantos jaus-
mais lietuvių dėsiai į žmonijos
darbą? Ne su mokslu, ne su
sveikomis mintimis, kaip poge-
rinti gerbuvis visų; bet su tam-
sumu, su sakalonišmis lietuvių
pasisaus naujais keliais? Ar lie-
tuvių niko daugiau nežino tik
peštis ir salimus lankyti arba
dolerį garbinti, ir turi laukti ko-
liai kiti jiems sutaisys gyveni-
mą, o jie patis neturi akstų,
neturi jėgų prisidėti prie triu-
so?

Todėl šalin su neapykanta,
nes su ja mes nežinosime kas
tai yra artimo meilė. Ne įdei-
dimais, ne pykčiu mes prakli-
nias mintis plėčiam: visiškai ne
— ramiai, tykliai skiepjamė jas
giliai žmonių širdyse. Nejaugi
mes manome, kad tas mano ar-
timas, jei pamatyty aiškesnę
šviesą, liuosybę nuo slėgiančios
tamsos, butų ant tiek nesupra-
tęs, kad su keiksmiais atstumty
ją? Jeigu jis pamatyty, kad
juo tikrai rupinamasi, kad jį su
meile ir pasišventimu norima
išliuosuoti iš vargų ir tamsumo
žabangų; nejaugi jisai atstumty
tą ranką? Pasiklausk savęs tik-
rai ir atsakyk, ar jis atstumty
tą malonią paramos ranką?

Niekados. Aš netikiu, kad žmo-
gus butų taip žemai nuopuolęs,
kad džiaugtųsi tamsybe. Tik
jeigu jis neperpranta šviesos,
naujos mintis jam neužčiuopia-
mos; kuomet afirai ir su neapy-
kanta iš jo širdies norima pa-
naikinti visa, ką jis laikė šven-
tu, o ton vieton staigū įdėti nau-
jas, menkai suprantamas savo-
kas — tai aš manau, ne pats
žmogus ir jo blogas noras kal-
tas, jeigu jis negali išvysti švie-
są.

Vienykimės! Jau laikas prie-
jo. Jau trys beveik metai, kaip
verda atri kova tarp partijinių
lietuvių, bet laikas prinoko pa-
naikinti ją. Laikas sukviesti
sveikas spėkas, nors ir priešgy-
nės kruvon, nes tik sveikos
priešgynės jungiasi, kad suda-
ryti harmoniją-sandorą. Tik
per bružinimasi sveikų priešgy-
nių pajėgų sklįja tie žaibai, ku-
rie aiškiai nušviečia kelią į pa-
žangą. Todėl šalin su sapalo-
nėmis ir puvėsiais!

Visi už vieng — vienas už vi-
sus. Žmonija kviečia savo su-

nus ir jau paluosnotas dukras
gliton. Ar lietuviai nori tenai
stoti? Jei nori, tai stokiame dar-
ban. Traukim savo brolių iš sa-
linų, vilkim jį iš tamsybės na-
srų. Su pakantumu, švelniai
skiepikim jo širdin, kad jis yra
žmogus; kad jis turi šventą per-
eigą čion atlikti, o ne slankinė-
ti pakampiais, kol jo kunas ato-
mais pavirs vėl. Eikim prie ty
jaunikaičių ir mergaičių, kurie
laukia galio kiekvieno vaidini-
mo už salės durų, idant grei-
čiau, šokiai prasidėtų. Parody-
kim jiems, kad ne šokinėjimais
žmonija žingsniavo pirmyn.
Reikalaukim iš laikraščių, iš sa-
vo vadovų, iš moksleivių rodos,
tikros rodos, kuri vėsty mus į
šviesę ateti.

Dirbtuvėse, namuose, net sa-
liuose svarstykit, ar norit jų
užsidėti piniginę vergiją, ne tik
sau, bet savo vaikų vaikams?
Nes karė daug turo prarijo.
Ar norit, kad ne tik jūs, bet ir
jų vaikų plūstų diena-naktį
tamsiose dirbtuvėse; neturėda-
mi laiko apsisūsti, ir vėl tar-
nautų naujiems išnaudotojams?
Ar norit pagerinti savo buvį,
kad nereiktų su išgascia žiūrėti
rytojaus dienon; kad nereiktų
su baimė matyti, kaip jų vai-
keliams yra uždaryti visi švie-
sos šaltiniai — nes jūs neturtin-
gi ir negalit jiems duoti pro-
gos semti apšvietą iš ty šaltinių.
Nejaugi ir jūs, ir jūsų vaikai tu-
ri amžinai gludėti žemai, ir ne-
turi tiesos prie mokslo, prie
augstėjusių minčių; argi jums
yra nedaleistina, vartoti savo
naudai ir pokslo vaisius? Kas —
ar jūs lietuvių atskalamai nuo
žmonijos?

Ne — visi turi lygiai tiesą gy-
venti ir naudotis motinos gam-
tos dovanomis. Supraskim ta-
tai. Mes esame lietuviams, mes
negalime su nauja žmonijai pa-
virsti į kitaučius, mums yra
darbai, kurių kitos tautos negali
padirbti. Tad sukruskim ir nai-
kinkim iš savo širdies neapy-
kantos, kerštatimo jausmus.

Visi garsų didvyriai išvažiavo
Rusijon — tad tapkime patis
didvyriais. Bet ne tokiomis, ku-
rie sėja neapykantą — ne, bet
tokiais, kurie gali vesti sveikas
priešgynės spėkas, kurie gali ki-
tus padiginti prie praklinių
darbų, kiltų-minčių, kurie kvie-
čia nesklajysties lyg burys ave-
lių, ir ne linguoti, lyg silpnos
nendrės, vėjo pučiamos, bet ga-
lingai galėtų vesti prie musų
siekio — prie žmonijos siekio
— ir kurie rodytų darbą, kurį
lietuvių turi atlikti ant šio skri-
tulio.

Šarunas.

Jaunimo Dirvonai.

Vienybė.

Pastaruoju laiku daug buvo
kalbama apie vienybę. Buvo
manoma, jogei bendra visų ne-
laimė turės suvienyti daiktai
įvairių pakraipų žmones. Ta
vienybė ypatingai buvo pagei-
daujama šelpime del karės nu-
kentėjusių lietuvių.

Kuo tas viskas užsibaigė —
žinoma kiekvienam. Užsipy-
rimas paėmė viršų. Vienybės
obalsis išnyko, kaip dūmai, bla-
škomi vėjo.

Jeigu negalėjo įvykti sutarti-
no darbo tokiam svarbiame
reikale, tai apie kitokias "vieny-
bes" negali būti ir kalbos.

Visų blogumų šaknis įieško-
ma nelemtame visuomenės pa-
siskirstyme į partijas. Esą par-
tijinis žmogus visuomet žiuri į
dalykų stovį per tam tikros
spalvos akinius. Pas jį yra iš-
dirbtos dogmos, kurių jis akiai
ir prisilaiko. Taip dalykams
stovint, skirtingos partijos ro-
dosi pirštai ir trubija: tik
"mes" geri, tik "mes" neklai-
dingi, — o kiti visi "niekai"...

"Savis teisingai. Vienybės ne-
gali būti todėl, kad visuomenė
yra pasiskirsčiusi į partijas,
kad tos partijos gina atskirų
grupių reikalus. Gi tie reika-
lai yra nevienodi. Vieniems

rupi slopinti žmonių protus.
Tik taip darydami jie gali užsi-
laikyti. O kur norima pavergti
kito žmogaus mintis, jausmus
— ten nežiuriama teisybės. Tik-
slas išteisina įrankius. Skaldyk
ir valdyk — štai jų obalsis.

Prie tos rūšies žmonių pri-
klauso visi tie, kuriuos papras-
toj kalboj yra priimta vadinti
atžagarcivais.

Bet yra ir tokių žmonių, ku-
rie nori prašalinti skriaudas iš
žmonijos tarpo. Jie negali pa-
sitenkinti tuo obalsiu — tegul
apsėmia visą pasaulį tvanas,
manęs tas neapėmia; bile man
tik gerai. Jiems rupi, kad
naudojamųjų vargai pasibaigtų
kartą ant visados. Jie nebetiki
į visokias "dieviškas" privilegi-
jas didžiųjų "pasaulio šio." Jie
gerai supranta, jogei visos
tos privilegijos liko įgytos klas-
ta arba spēka* kas pirmas atsi-
kėlė, lazda paėmė — tas ir po-
nas. Iškilęs pusės, jie parodo
ir dvasiškijos tikrąjį vėdą. Ta
karta nuolatos kalba apie tai,
jog del dušios išganymo reika-
linga išsidažėti šio "pasaulio
"marnasčių", bet tuo pačiu lai-
ku pati gyvena, kaip inkstas
laukuose.

Akvyvaizdoj viso to, vienybės
negalima trokšti. Jos nebuvo,
nėra ir negalės būti. Darbinin-
kų partijai, partijai skriaudžia-
mųjų, ne pakelini su naudoto-
jais.

Užtai reikia telkti pažangią-
ją visuomenę ne tam, kad ji
darytų komprometuojančias
vienybės su savo priešais, bet
tam, kad ji dar narsiau su jais
kovotų.

Garsus vokiečių poetas Heine
pasakė — padėkite karda ant
mano kapo, nes aš buvau narsus
ir drąsus kovotojas.

Taip, reikia būti drąsiais ko-
votojais už teisybę.

Išvažiavimai.

Vasara nebė už kalnų. Pra-
cis viena-kita savaitė ir jauni-
mas pradės rengti išvažiavi-
mus.

Apie tokių išvažiavimų svar-
bą neprisėina kalbėti. Tik ytin
butų geistina, kad jaunimas iš-
kalno pasirupintų išdirbti tin-
kamus plenus.

Tiesą, jau pasigirdo vienas
balsas. Bet juk viena kregždė
pavasario nepadarė.

Manome, jogei netolimoj at-
cityj jaunimas pasakys, kaip jis
mano rengti tuos išvažiavimus,
kad jie atneštų knodaugiasia
naudos.

Prieš vėją nepasui.

Vienas draugų sakė, kad kai-
kurie bendradarbiai, bepolėmi-
zuodami meilės klausimą ir pa-
tįs sutirpo. Esą kol buvo gvil-
denama meilė, jie rašinėjo, —
o paskui dingo, kai akmuo van-
deny. Jie net neatsiliepia į o-
piausius gyvenimo klausimus.

Svarbiausiu jaunolius klaus-
simu šiuo momentu yra paei-
daujama šelpime del karės nu-
kentėjusių lietuvių.

Kuo tas viskas užsibaigė —
žinoma kiekvienam. Užsipy-
rimas paėmė viršų. Vienybės
obalsis išnyko, kaip dūmai, bla-
škomi vėjo.

Jeigu negalėjo įvykti sutarti-
no darbo tokiam svarbiame
reikale, tai apie kitokias "vieny-
bes" negali būti ir kalbos.

Visų blogumų šaknis įieško-
ma nelemtame visuomenės pa-
siskirstyme į partijas. Esą par-
tijinis žmogus visuomet žiuri į
dalykų stovį per tam tikros
spalvos akinius. Pas jį yra iš-
dirbtos dogmos, kurių jis akiai
ir prisilaiko. Taip dalykams
stovint, skirtingos partijos ro-
dosi pirštai ir trubija: tik
"mes" geri, tik "mes" neklai-
dingi, — o kiti visi "niekai"...

"Savis teisingai. Vienybės ne-
gali būti todėl, kad visuomenė
yra pasiskirsčiusi į partijas,
kad tos partijos gina atskirų
grupių reikalus. Gi tie reika-
lai yra nevienodi. Vieniems

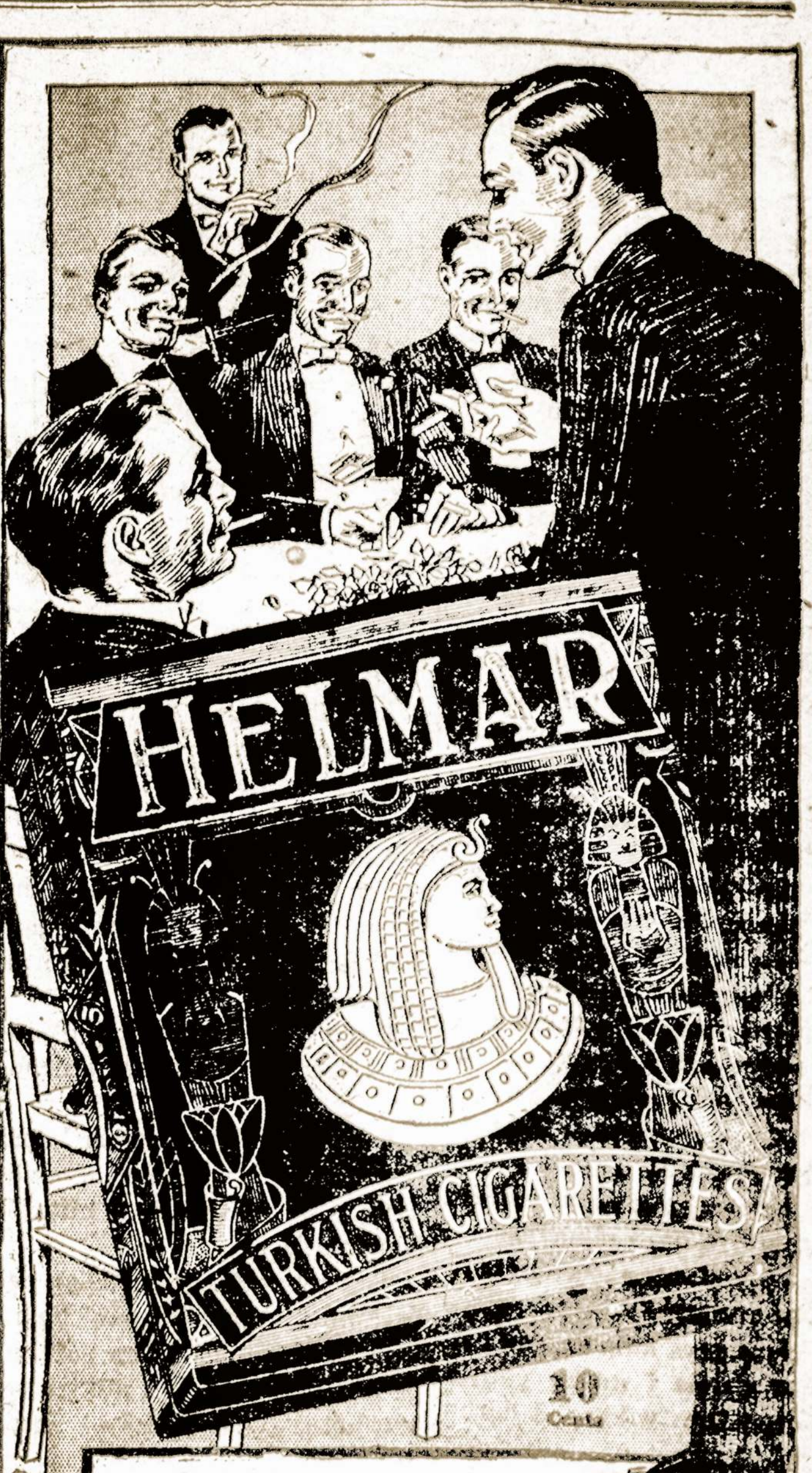
is nuolintų, alpagelių žmonių
nuvarginto kuno, ypatingai jau-
nuomenės. Ir štai, kada toks
siaubumas siaučia, naikindamas
ne tik turą, bet ir gyvastis, tai
skriaudžiamieji alpageliai ty-
li, — jie tyli, lyg nesuprasdami
to viso, lyg nežinodami, kad jie
turi tokią pajėgą-spėką, kad
užtektų tik mostelėti, ir tuojaus
nusiris visi niekadėjai-siurbėles
nuo sprando proletariato. To-
kia spēkai esant mes žinome iš
praeitės ir dabartinės Rusijos
revoliucijos. Rusijos proletari-
atas tik susipurtė ir tuojaus nu-
kratė carizmą ir kitus jo šali-
ninkus — vadinamus "juoda-
šimčiais. Bet tą spēką gal jau-
nuomenė supranta, o tik taip
sau tyliai laiko tai savo širdyje.

Tai negerai, gerbiamieji! Mes
turime aiškinti, kas bloga ir kas
gera esti gyvenime. Taigi tu-
rime į smulkmenas mažiau ati-
džios atkreipti, kuomet gresia
pavojus musų egzistavimui.
Štai neperdaug senai, aš čia pat
buvau parašęs straipsnelį "Jau-
nuomenė ir karė." Ten aš, nors
ir trumpai, išdėsciau kokią pra-
gaistį neša karė, ir kokios tak-
tikos turime laikyties jai už-
jus. Ir nežiurint tiek daug pa-
licstų klausimų, ir da redakcijos
pageidavimų, kad ir kiti drau-
gai išreikštų savo mintis tam
klausimui, vienok musų gerb.
draugai apie tai tyli, lyg jiems
visai tas neapėty. Tyli ne tik
tie, kurie mažai dalyvauja vi-
suomenės judėjime, bet tyli ir
tie, kurie del menkiausio daly-
kelio polemikas varo per laik-
raščio skiltis. Ktr dingo dd.
Čeponis ir Narkis, nejaugi jie
sūtirpo, bepolėmizuodami mei-
lės klausimus? Kur dd. Ka-
minskai, Pašulniečiai ir kiti, ne-
jaugi jiems svarbiau yra giny-
ties, del moksleivių ir "Bangos",
negu apkalbėti svarbesnius da-
lykus. Juk juokinga butų dau-
giaus ginties nuo musės, negu
nuo širšino. Kuomet šiandie
beveik visas pasaulis dega ir pa-
skendęs kraujuose, tai mes pir-
moj vietoj privalome nuodug-
niau pažinti tuos kurstytojus ir
budelius, aciu kuriems "iški-
lo pasaulinė karė. Kadangi kariš-
ka liepsna pasiekė ir Suvenytas
Valstijas, ir kadangi čia tapo iš-
lėsias įstatymas, sulig kurio
ims po prievartą ir kariuomenę
tinkamus vyrus, tai mums da-
bar ir turi rūpėti tie dalykai.

Mes turime išreikšti savo nuo-
mone, ar esim kariauti del la-
bo musų engių, ar atsisakysim
nio to. Bet kaip atsiakys, kad
po prievarta ims kariuomenė,
— gali kas paklausti. Taigi tas
tai ir yra svarbiausias branduo-
lis to klausimo.

Aš nuo savęs jau daug nesak-
ysiu, nes aš jau daug anks-
čiau savo nuomene išreikšiau,
tik dabar paduosiu kito draugo
išsireikšimą. Aš klausiau jo
per laisną, ką jis mano apie e-
jimo kariuomenė. I tai tas
draugas iš Chicago atsakė taip:
"Kariuomenė aš vis tiek neisiu
ir stengsiuos kaip nors išsisukti
iš ty nedorybės nagų ir tarnauti
neisiu jokiu būdu, nes didamas
į kariuomenę peržengėiu tuos
įstatymus ir tą įdeją, kuri pas-
mane buvo lig šiol tvirtu mūru.
Amerkos socialistams tik da-
bar yra geriausias laikas pas-
rodyti prieš pasaulį, kad jie nē-
ra veidmainiai ir tikrai stovi
už tą ideją, kurią lig šiol skel-
bė darbo žmonėms. Ir apskelb-
dama šitą karę, valstybė joku
būdu negali pasiteisinti prieš
susipratusius darbininkus. Nes
ta karė yra tikėtai del Wall Street
bankierių reikaly, ir už tai
socialistų užduotis yra neiti ka-
riauti. O jeigu ims per prie-
vartą, tai geriaus "mirti" ant vie-
tos, o ne mirti karės lauke už
kapitalistų pelnus."

Tai yra teisingas išsireikši-
mas, tik klausimas, — ar daug
rasis tokių tvirtos valios jau-
nuolių? Ar jie tik nepusisigs
despotų kumščio tik nepasiduos
jų valiai. Taigi, jaunime, mes
turim labai gerai suprasti ir

Pokilio

Pirmininkas Sako:

"Kiekvienas svečias laike šių pie-
ty rukė "kitų" išdirbysčių cigaretes.

"Šią naktį visi jūs rukykite Hel-
mar—delto, kad Helmar yra padary-
ti iš tyro turkiško tabako, sudėto į
daiktą teisingai, ir tyras turkiškas
tabakas yra švelniausias ir geriausias
tabakas visame sviete del cigarety.

"Tai delko jūs visi permaitėte ant
Helmar." (Gausus aplodismentai).

Drauge, jeigu jūs pamėginsite sy-
kį, jūs visuomet jų norėsite.

Quality Superb

atėjus laikui, nesiduoti savo
priešams, o stoti prieš juos drą-
siai ir sakyti: jeigu mes žusim,
tai žusim už savo reikalus, už
reikalus visos žmonijos!

M. Punis.

Pavasaris.

Pavasaris jau atėjo. Oras
nors da ir šaltas, vienok saulė
te diena po dienos siunčia vis
šiltesnius ir šiltesnius savo
spindulius ant žemės stengda-
mosi atgaivinti apmirusį gyve-
nimą, kurį šalčio žiemutė buvo
užslopinus. Močutė - ganta
kaip ir kitados, stengiasi užga-
nėdinti savo šeimyną-žmoniją;
jinai neužilgo papuos laukus ir
pievas žaliuojančiomis žolė-
mis ir žydinčiomis gėlėmis.
Medelai pildydami gamtos įs-
latymus, pradeda krauti savo
pumpūrus ir neužilgo apsidengs
žaliais lapeliais, baltais ir rau-
donais žiedeliais. Visi mažieji
gyvūneliai, kurie kiti tai miegojo,
ilsėjosi po žiauriuos žiemutės už-
danga, pradeda atbusti, krutėti;
apleidžia jie savo guolius ir ei-
na pasitikti ateinančio svečio —
pavasario. Miškuose žvėreliai
pakeičia savo šiltes kailiukus
lengvesniais, patogesniais busi-
moms šiltoms* vasaros diene-
lėms. Žodžiu sakant, atėjus pa-
vasariui viskas juda, kruta, gy-
venimas įstoja į naujas vėzes.

Draugės ir draugai, ką-gi mes
manome veikti atėjus pavasa-
riui, mes prisidėsime prie šio
krutancio gyvenimo, kad ji da-
liau pajairins, padarius

daug linksmesnių, malonesnių,
negu praeitais metais.

Oi, mes turime labai daug ko
veikti. Musų gyvenimo dirva
labai plati, mašosi į jė laibai
daug pudimų, dirvonų, kurie
reikalauja daug darbo, energi-
jos ir pasišventimo kad juos pri-
derančiai išdirbus, gerą sėklą
juose pasėjus, taip, kad ateityj
mes ir visa žmonija galėtų
džiaugtis ir gėrėtis savo darbo
vaisiais.

Atsiradus ganėtinai šiltam o-
ru, pažangioji jaunomenė
pradės rengti įvairius išvaži-
vimus-gegužines iš dūmose
paskendusiu miestų ant tyro
oro, kad ant valandėlės apleidus
jo didžiules dirbtuves, su aug-
tais dūmų verčiančiais kami-
nais ir pasigėrėjus gamtos gro-
žybėmis, pakvėpavus tyru oru.

Mes tada susirinksime į pu-
lius, miškuose esančius daržus,
žaliuojančiais medeliais ir žy-
dinčiomis gėlėmis papuoštais.

Mes tenai visi kartų linksmin-
simės, susiję viens su kitu
šnekuosimies gėrėsimės gam-
tos puikumu. Šiltoji saulutė,
džiaugsmingai žiurdama į
mus, ir musų draugiškumą šil-
dys musų veidelius, o malonus,
gaivinantį, vėjelis glostys mus,
kad atgaivinus mūsų širdis ir
tuo pridavus mums naujos, tvir-
tos energijos stoti naujos ko-
von už geresnį buvį ir energin-
gai kovoti už tai, kad mes atei-
nanciais metais ne tik galėtume
gėrėtis tomis gamtos grožybe-
mis, bet ir naudoties jos suteik-
ta žmonijai laisve ir visomis to-
mis gerybėmis, kuriomis pasa-

lis šiandien yra apdovanotas.
Nėra mažiausios abejonės,
kad jaunūmenė visų tų aug-
šiau minėtų smagumėlių laukia
su nekantrumu ir, reikia pasa-
kyti, jog jį neišpildys; mo-
čiutė-gamta netolimoj ateityj už-
ganėdins tuos jos troškinus.
Aš norėčiau paklausti jaunuo-
menės ar ji ganėtinai yra prisir-
engusi apvaisinti tas busimas
gegužines ir kokioj formoj jį
jas mano apvaisinti?

Daugumas jaunųjų pasakys,
jog čionai nereikalingas joks
prisirengimas — pasiėmę ko-
kią geltonplaukę draugę, išva-
žiavai kur į kokią mišką ir links-
minkis kartu su visais savo
draugais, naudokis gamtos do-
vanomis, kvėpuok sau tyrą orą
kiek sveikas.

Draugės ir draugai, aš visai
kitai žuriu ir tas gegužines.
Mano supratimui, jeigu jos būtų
rengiamos vien tik tyro oro
pakeitimui ir pasigėrėjimui
medalais ir žaliuojančiomis pie-
vomis, tai visai būtų bereikalin-
gas trūkas, nes juk tyro oro pa-
kėpūoti galima bile kur už
miesto — išvažiuoti sau vakare
parėjės iš darbo į kokią mišką
atsigulei sau po lapuotu medžiu
ir trauk tyrą orą į plaučius.

Su šitokiu mano išvedimu, ži-
noma, beveik nė vienas nesu-
tikis ir pasakys kaip tai aš va-
žiuosiu vienas į mišką pakvė-
puoti tyro oro vakare iš darbo
parėjės, kuomet aš nuvargęs.
Man kur kas geriau ir smagiau
važiuoti į gegužinę-pikni-
ką šventadienį, kuomet aš es-
nu pailsėjęs ir tenai nė vienas,
bet buriu, su visais kartu link-
smintis.

Su tuo mes visi sutinkame ir
žinome, kad buriu yra daug
smagiau laikas praleisti ne kaip
vienam; vienok man visai ne-
svarbu, kam ir kaip tas laikas
yra praleidžiamas, bet svarbu
kokiam tikslui tas laikas yra
praleidžiamas ir ar kartais atsi-
minis ateityj nereikės mums jo
galitės.

Todel, draugės ir draugai,
stengimės šito sezono laiką
praleisti taip, kad jis atneštų
mums šokią tokią naudą. Ren-
gime gegužines be svaiginan-
čių gėrimų, lai kiekvienas daly-
vaujantis jose pažiuri blavai ir
gamtos grožybes, lai pagalvoja
blaviu protu kaip ir šitos gro-
žybės susitvėrė. Vienok did-
žiausią užduotį, kurią tose ge-
gužinėse turim išristi — tai susi-
pažinimas su kitų aplinkinių
pažangiaja jaunūmene, užmez-
gimas draugiskų ryšių su ja.
Mums taip jau svarbu aptarti su-
manymą, kaip su tų mūsų bu-
simų draugų veikimu arčiau
susipažinus ir išdirbus tinka-
mus planus, kaip ateityj mums
būtų paskelbimui visoms kar-
tu veikti savo ir visuomenės
naudai.

Todel, per tas gegužines, sten-
gimės kiek galėdami daugiau
naujų draugų surasti daugiau
jų savo pusę patraukti ir tuo
sustiprinti mūsų progresyves
jaunūmenės judėjimą.

Užbaigdamas turin pasakyti,
jog Chicago pažangioji jau-
nuomenė pasistengs savo už-
duotį tinkamai išpildyti ir aš
linkiu jai geriausio pasisekimo
visuose jos darbuose ir užma-
nymuose. Dvyli.

Kapai.

Prisimena man Lietuvos ka-
pinės. Daug jų ten. Kiekviena-
me miestelyje. Vieta visuomet
grazi — ant apaugusio medžiais
kalnelio.

Vasaros metu kapinės skęsta
žalumyne. Medžiai apsidengia
lapais, gėlės puošia kapus.

Paukšteliai čiulba, tarytum
ramina žemę gulinčius numirė-
lius.

Nueini ant kapinių. Daug-
bė kryžių, paminklų — akme-
ninių, medinių, marmorinių.

Atsisotji ties kapu. Galvon
skverbiasi klagimas:

Kas išiasi šiame kape?
Niekas daugiau, kaip tik se-
nelis (lė), kuris atgavo savo
gyvenimo vargus ir aplėdo šią
asarų pakalnę.

Prieini prie mažesnio kapelio.
Čia gulį mažas kūdikis. Jis ne-
spėjo pamatyti ir suprasti šio
pasaulio vargų. Jis laimingas!
Niekas nesudrumstė jo ramu-
mo.

Buvo galima spręsti, jog jau-
nų žmonių nedaug ten tesiran-
da.

Dabarliniai Lietuvos kapai
daug ką skiriasi nuo senovės
kapų. Jie sukelia visai kiton-
škas mintis.

Ten nebežaliuoja medžiai, ne-
beramina numirėlių paukšteliai
savo čiulbėjimais. Ten guli ne-
be seneliai, nebe kūdikiai, —
bet jauni tvirti vyrai — žmo-
nijos žėdai.

Ne viena motina laukia par-
grįžtant savo vaikelio. Juk ji
mylėjo, lėpino jį, naktį neda-
miegojo dėl jo.

Į karę išleidama, ji žiūrė-
jo, kol jos akys matė, į savo su-
nų.

Gal Dievas duos, dar pasi-
matysime!... Šnabzdėjo jos vir-
pančios lūpos.

Laukia ji dieną ir naktį.
Veltui. Nebegrįš jos sunus.
Jis žuvo. Jis gulį ant greitųjų
užkastas žemė. Niekas neap-
raudo jo kapo... Niekas...

O motina vis lauks, vis tikė-
sis, vis apgaudinės save neišsi-
pildomomis svajonėmis.

A. Garbukas.

Vasarai besiantinant.

(Pabaiga).

Atmenu, kaip praėjusią vasarą
buvoome visi sykiu pasislėpę
po žuolų šakomis, kad saulė
neišlytų per daug, ir tuomet
daug ir labai daug kalbėjome,
kurie daugiau pasimokinę drau-
gai pasakojo apie nesupranta-
mus ir negirdėtus dalykus —
mes klausėme, bet ką nors nau-
ju turėdami, mes pasakojome.
Tai buvo diena, kuri pasiliks
mano atmintyje per daug, daug
metų.

Žuolas ir šimet skleidžia la-
pus dar žalėsius ir jys, draugai,
vėl linksmiai praleisite nors
trumpas valandėles, bet mes ap-
leidžiame tą šventvietę ir jus.
Likite draugai, tverkite naująs
gyvenimui stogas. O mes eina-
me tenai, kur užia ir gaudžia
darbo debesį; kur žodžiai,
"Dirbk, skubink", niekuomet
nepašalauja skambėjimo darbinin-
ko ausyse.

Bet visgi mūsų idealų link-
lės nenutiks skambėjusios; mu-
sų siela nenustos trokštės ko
nors augštesnio ir praklėsnio;
plunksna, nors puslėtos rankos,
bet nesurūšys ir gal nereikės
rašalo, alę prakaitu rašysime
ant balto popiero. Bet raštas iš-
siveržęs iš sujungtos krutinės
ir iš po drebančios rankos, bus
paveikslu darbo žmogaus gyve-
nimą, bei mūsų pačių padėjimo
atspindį. Jys, draugai, skai-
tydami, aiškiai suprastite; kokio
vandenyno bangos blaško mu-
mis ir ar išgelbėjimui mūsų gy-
venimo nuo jūrų bedugnės,
matosi kur — horizonte atplau-
kiantis mažas laivėlis. Bet jei-
gu kur negalima matyti, many-
kite, kad jys draugai, su ku-

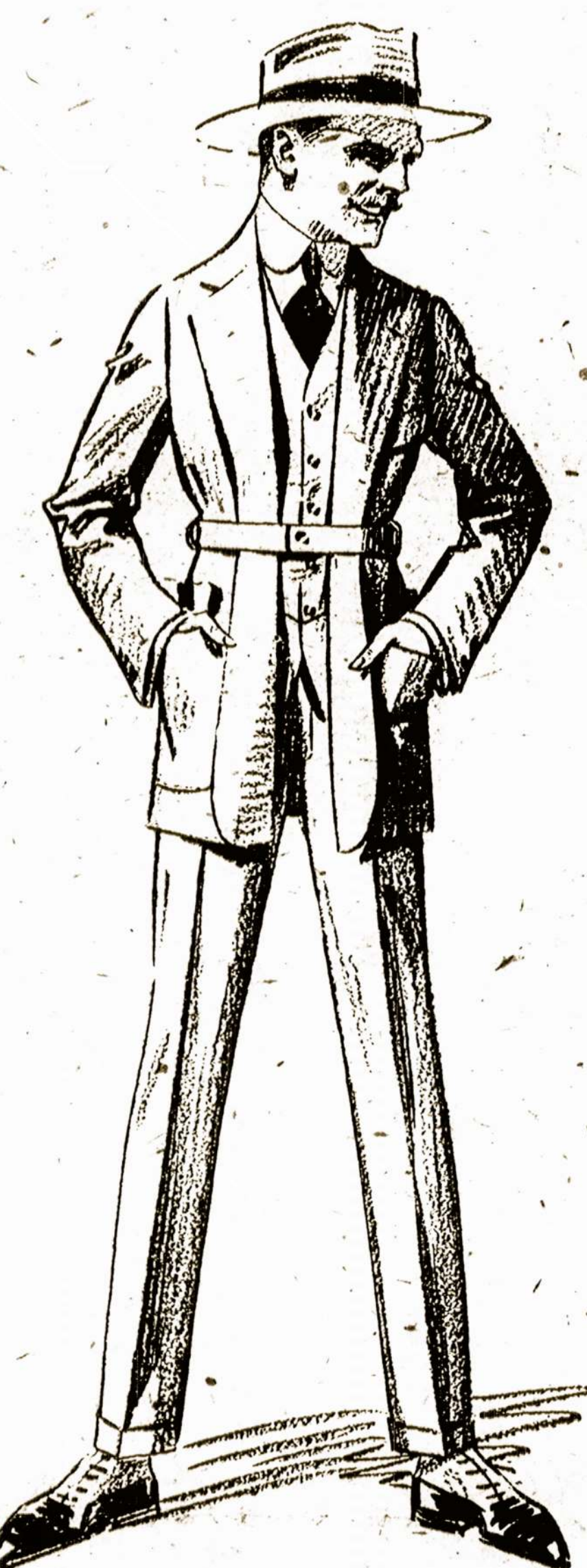
KLEE

BROS. & CO.

TWO STORES {Triangle of Milwaukee Ave., Ashland Ave. and Division St.
Intersection of Belmont Ave., Lincoln Ave. and Ashland Ave.

TRAVEL
20
MINUTES
SAVE 20%

Apredalu kokybe, Kaina, Patarnavimas

Tris Svarbūs Išrengimai Daugiausiai Pageidaujamų Siutų, ir
Šiais Laikais Didėjant Išlaidoms Papildoma su Užganėdiniu i-
vairių Siutų, Kokį Suteikia Dvi Didelės Klee Sankrovos Stebėti-
nose, Plačiai žinomose, Aprėdalu Sankrovose

Uošaliai Nuo Vidurmiesčio.

Siutai su DVIEM porom kelnų, \$15. Pigios nuošaliai nuo vi-
durmiesčio randos ir pridedant proporcingą kokybę, mes duosi-
me jums geriausią \$15 siutų vertę Amerikoje. Populiarūs su diržais
ir prisitaisais iš viršaus kišeniais-stailės vaikams ir konservatyvi
modeliai vyrams, gerai pasiuti iš puikių kašmiery arba
VISŲ VILNONIŲ suktų gijų mėlynos serge. Siutai
su DVIEM porom kelnų, parsiuduoda tik pas Klee už

15

Su Diržais-Siutai ant abiejų ir vienos pusės susegami, Kon-
servatyvi siutai, su įleistas arba iš viršaus prisitaisais kišeniais, milžiniška eilė puikių
rankom siutų siutų, kurie talpina labai populiarius vilnonius ŽALIUS
flanelius, mėlynos serges, puikius šilkinius maišytus ir tt., viena iš
mūsų geriausių eilų, kur gali pasirinkti extra gerus siutus vidut. kaina

20

Mūsų pagarsėjusi \$25 eilė Rankomis Siutų Siutų, visuomet
prilaidyta naujausiais modeliais, audimu ir spalvų perstatyta geriausiais Chicago
siutėjais. Dabar parodoma naujausios mėsos su diržais, iš viršaus prisitaisais kiše-
niais, minkštais kraštais ir konservatyvių stailės, žalių, mėlynų, pilkų
ir žalių Oxford pilkų maišytų, rudos ir žalios dryžės ir kitos nau-
jos puikios spal. Mažos mūsų rendos, bet užtai augštos vertės siutai po

25

Geriausieji Pasiuti Siutai

Mūsų didelė vertelystė yra augštos
rūšies siutai, pagaminti geriausiais
siutėjais iš geriausių importuotų ir
šios šalies audimų. Nušalinti nuo vi-
durmiesčio pas Klee jys gali gauti
stebėtinus siutus, vertės po

\$25, \$30, \$35, \$40

Klee's
North
Side
Store

riais mokinatės, sutirpo vasa-
ros šviečiančios saulės spindu-
liuose; manykite, kad jie nuli-
cė rankas žemyn ir nustojo vi-
lies žengti pirmyn, žengti prie
mokslo. Sėdėdami po žuolų
supraskite, kad tiems drau-
gams, kurie aplėdo mokyklą
vasaros dienomis buvo žiaurus,
gal delto gamtos grožybės pava-
sarį nelinksmo jų, nes jautė
apleidus mokyklą, "kaip bus
skaudus gyvenimas. Bet juk
mes esame tvirti ir mūsų sva-
jonės žengti toliau, bristi giliau
į laimės šaltinį nepails. Nors
mūsų gyvenimo laivas lais mē-
tomas audra į visas puses, bet
mūsų troškimai sugrįžti į moky-
klą pergalės vėgri. Ir gal mes
sugrįšime gerti vandenį iš to
upelio, kuriame bėga mokslas ir
apšvieta. Bet jeigu ne, žinoki-
te pasilikusieji draugai, kad
gyvenimas yra skaudus ir be-
mėlaširdystės žiaurus. Jeigu
nesulauksite mūsų sugrįžtant,
supraskite, kad šis supuvęs su-
rėdymas naikina praklinas, na-
stanašas ir tobulas moksleivių
sielas.

Dar medžių šakos susilauks
daugiau žalių lapelių, paukš-
čiai sulėks visi iš šiltų kraštų,
lankose dabilai pradės krauti
žiedus, pilkoji gegutė užklausos
šermukšnio viršūnę, ir tuomet
jau tikra vasara užviešpataus.
Mes paskutinį sykį dar šypsian-
čiomis, bei nuširdinomis pilno-
mis akimis, pažvelgsime į augš-
tus mokyklos muros... Dar sy-
ki mūsų mintys pervės visus
knygų puslapius; perbėgs visas
dienas praleistas mokykloje;
aplankys visus draugus; išvaik-
štins mokyklos kambarius;
pažvelgs į žaliuojančias me-
džius; pažiūrės į debesį augš-
tai, augštai skrendančius, į ne-
žinomas berybes; nusilenks
prieš saulę, skaisčiai šviečian-
čią mėlynąją danguję ir pas-

no gyvenimas atrodo labai kei-
stas; visuomenė stovi prieš mu-
sų akis, kaip nuo amžių pa-
juodavus giria, kuri išbuvo ne-
judinta per šius metus. Mūsų
gyvenimo idealai buvo vienodi:
nieko daugiau nereikia — link-
sminamiesi visi sykiu, dirbame
sunkiai, ilgus vasaros vakarus
praleisdavome tuščiomis kalbo-
mis, bet dabar mūsų mintys per-
simainė. Jos nebegali užsi-
nėdinti tuo, kas pirma buvo ma-
lona ir šventa, nes pamatėme ko
nors augštesnio, tobulesnio ir
svarbesnio. Pamatėme gamtos
paslaptis, apie kurias pirma nei-
nervavojome. Mūsų siela nebe-
gali užsiganėdinti; ji, aiškiai
permato skriaudas, kurias, mes,
darbininkai turime kentėti,
žmonijai nesusipratinas varsto
ją, kaip kareivis priešą.

Mes dirbsime sykiu su tavim,
jaunime. Žadinsime jaunuo-
lus (les) prie susipratimo. Kie-
kvienai progai pasitaikius nuro-
dysime skriaudęjus ir suklei-
me prieš juos tą amžiną, nejudi-
namą, ir neišsėmiamą galybę
— visuomenę.

Ateina jau skaisčios, o del
mūsų liudnos, vasaros dienelės...
A. B.

Valparaiso, Ind.

Paremkite mus.

Draugės ir draugai, malonė-
kite atkreipti jūsų atidžią. Lie-
tuvų Socialistų Jaunūmenės
Lygos Mandalinių Orchestra ren-
gia koncertą, kuris atsisbus su-
batoms vakare, gegužės 12 d., Mil-
doso svetainėje, Halsted ir 32 gat-
vių. Pelnas yra skiriamas la-
vinimosi reikalams.

Vasypirmiausia reikia pasa-
kyti, jog LSJL yra da jaunutė,
vienok jau padarė didelį žing-
snį pirmyn; sulaušė svarbią rolę
visuomenės dirvoj.

PRANESIMAI.
LSJL 1 kė. mėnesinis susiri-
nkimas įvyks nedėlio, gegužės
13 d., 1 val. po piet. Aušros
svet., 3001 So. Halsted gat., ka-
napas 3010s gat.

Visi LSJL nariai yra kviečia-
mi atsilankyti, nes turime daug
svarbių reikalų apsvarstymui.
J. Kaulinas, rašt.

LSJL 1 kė. lavinimosi pas-
kaitos įvyks nedėlio, gegužės
13 d., 10 val. ryto, Mark White
Square svet. Būs skaitoma
prelekcija "Prietrų išsivysty-
mą" ir kt. Kviečiami ir nely-
giočiai.
Komitetas.

Ženklas Bankos Saugumo. Chicago Clearing House Narys.

Bankos priklausanti prie Chi-
cago Clearing House yra po jos at-
sargia priežiūra. Laikas nuo laiko
bent sykį į metus, Clearing House
revizoriai nuodugniai iširia savo
bankų stovį ir budį jų vedimo. Vi-
si pinigai yra suskaitomi, notos, bon-
dai, mortgage ir kitos apsaugos per-
žiuriamos ir patikrinamos; plau-
gai kituos bankuose patikrinti ir
knygos iširtos. Tikrai tikra apsa-
gos vertė gali but knygoje parodyta.
Abiejolia tyarka arba atsargumas
yra nedaleidžiamas. Jeigu bankas
nustoja savo Clearing House teisi-
tai yra ženklas jo abejotino stovio.
Tikrai tvirtausios ir saugausios
bankos gali but Clearing House na-
riais.

The Chicago Clearing House prie-
žiūros užnėmimas tapo įvestas pirmą
dešimt metų, ir nuo to laiko nel vi-
na Clearing House banka nesuba-
krutijo. Reikalui esant, Clearing
House bankos viena kitai pagalbi.

The American State Bank prikla-
so prie Chicago Clearing House, y-
ra po jos priežiūra, naudojasi jos
teisiėmis ir išduoda penkias pilnas
atskaitas į metus.

Ji taipgi yra po valstijos priežiū-
ra, yra reguliariškai tyrinėjama ir
kas mėn išduoda penkias pilnas at-
skaitas Bankiniai Valdybai Illinois
Valstijos.

Pinigai sudėti šitoje bankoje yra
išmokami ant kiekvieno pareikla-
vimo.

Čia galima gauti pirmus Auksos
Mortgages, Tarpai Auksos Mortgage
Bondus po \$100.00 ir \$500.00

Šis bankas yra atsakančiausias li-
tuvams.

Čia kalbama Lietuviškai ir Lenki-
škai.

Kapitalas ir perviršis: \$600,000.00

Presidentas
AMERICAN STATE BANK,
Kampas Blue Island Ave., Loomis
ir 18-tos gatvių.

Atdaras: Panedėliai, Ketvergais ir
Subatomis iki 8:30 val. vakare.

TURĖKITE PINIGŲ

Jys galite juos turėti. Kiekvienas
gali juos turėti. \$5 iki \$200.00.
Moters ar merginos ar vedę ar
pavienios senos ar jaunos.

Mes skoliname del Stockyard
šapos ir dirbtuvės darbininkų, ge-
ležinkelio klerkams ir tt.

Paskola ant algos padaroma 15
minutes.

Paskola ant rakandų — 12 va-
landas.

Mes taipgi suteikiame paskolą
ant pianų, sankrovos įrengimų,
arklių, vežimų, apdrados paši-
ų ir bile kty užtikrinimų. Mes
neguosome ką jys turite arba ka-
s jys uždedate, mes norim darodyt
jums kad mūsų mokestis mažiau-
sia mieste. Tas yra dėlko jys tu-
rite veikti su mumis. Mes kvie-
čiame jys pasiteirauti mūsų už-
manymų, patirti kad mes patvir-
tiname mūsų pranešimus.

LOCAL LOAN COMPANY

4647 So. Halsted Street,
Kampas 47-tos gtv., 2-ras augštas
Telephone Drover 2116.

DR. J. VAN PAING

Vyru Chroniškos Ligos
Elektrika Diagnosta ir Gydymas
Speciālika medicina nuo
užnuodijimo kraujo

Vandenauka, Medaga, Slopoma Ligom
2221 S. KEDZIE AVE.
Netoli 22-tos gtv.

Valandos: 1—3 po pietų; 7—9 vak.

KIŠENINIS

ŽODYNĖLIS

Lietuviškai-Angliškai

Angliškai-Lietuviškai

Talpina savyje reika-
lingiausius, kasdie var-
tojamus, žodžius. La-
bai paranki knygutė ne-
šiotis ir kiekviename
reikale pasinaudoti.

Kaina 50c paprastu
ir 75c geru skuriniu ap-
daru.

Galima gauti "NAU-
JIENU" Administraci-
joje, 1840 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Chicago's Žinios.

Gatvėkarių kompanijos pergalė.

Miesto taryba 43 balsais prieš 24 užgryn Fisherio sumanytąjį planą, kuris atiduoda Chicago's gatvėkarių kompanijoms miesto gatvėkarių sistemą dar 30 metų. Dabar tasai Fisherio sumanymas eis į Springfieldą, kur valstijos legislatura turės jį priimti. Gi legislaturai priėmus, Fisherio sumanymas dar turės būti paleistas visų miesto gyventojų, suprantama, turinčių balsavimo teises, užtvirtinimui, kitaip tariant — bus paleistas referendumu.

Vadinas, Fisherio sumanymas turės da daug atakų išlaikyti, koliai jis įgys pilnas įstatymiškas teises, koliai kontraktas, suteiktas kompanijoms Chicago's gatvėkarių dar 30 metų, taps galutinai užtvirtintas.

Vienok žinoma, kad Springfielde kompanijos jau turi pirkusios reikalingus joms žmones. Pažįstantis dalykų stovį asmuo sako, kad Fisherio siūlomas planas valstijos legislaturai ilgai neužtruks, kad ten jau ysią legislaturą mašinerija gerai išnėruota to sumanymo pravyrimui.

Taigi pasilikar Chicago's gyventojai. Ant jų tai ir dedama daugiausia vilties. Pasitikiama, kad jie tai nepasiduos apgavystei ir kaip kalbamasi Fisherio sumanymas bus tik patiktas Chicago's gyventojų nuobalsavimui referendumu, čia jis ir suliks galą. Tikimasi, kad kad chigiečiai bus užtektinai subrendę pasistoti, jogei teikiamasai jų užtvirtinimui 30 metų kontraktas kesinasi ant jų kėsenų ir patogumų.

Vienok ar supras? Atsižvelgiant į tai, kaip menkai miesto gyventojai temoka orientuoties tikrame dalykų stovyje; atsižvelgiant į tai, kaip tik jie di-diesiems kapitalistų laikraščiams, kurie yra artimai susijungę su gatvėkarių kompanijomis; turint omenyje tą agitaciją, kurios nepatingės minėti laikraščiai pavartyti referendumo laiku — reikia labai paabebjoti, jog pavyks plėtriusius kompanijų apetitus sulaikyti, jog žmonės nepasiduos suklaidinimui.

Darbininkų ir nedarbininkų atstovai.

Paskutinieji rinkimai į miesto aldermanus buvo varomai po obalsiu kovos prieš Chicago's gatvėkarių kompaniją. Ir kągi? Kompanijų statyti ir remti kandidatai tapo visiškai sumušti. Lainėjo pilną pergalę didžiojo demokratų, pasiskelbusių kovotojais prie gatvėkarių kompanijas, stengiančias apipilėsti miestą.

Bet paskui kas atsitiko? Ogi ve kas — demokratai, patekusi į miesto tarybą, permainė savo taktiką: jie atidavė kompanijom miesto gatvėkarių, nors laike rinkimų sakė ką kitą.

Tik socialistai visi iki vienam pasitiko ištikimi prižadais, duotais rinkimų laiku, prieš kompanijų užmačias, įstengusiais patraukti savo pusėn net da 21 sanžiningesnių aldermanų iš senųjų partijų lagerio.

Darbininkų unijos vadai prisipažinę.

Sakoma, buv vienas krutamių paveikslų unijos operatorių prisipažinęs, kad jis priklausęs prie to būnčio 157 unijos lokalo viršiniui, kurie imdavę kyšius iš teatry savininkų ir terorizuodavę tuos savininkų, kurie nenorėdavo mokėti kyšių. Anot valstijos prokuroro Hoyne užrėkimo, tie unijos viršiniai, kai panašiais gėdinimais į keblatą paskutinių metų išpuolė teatry savininkų kelis šimtus tukstančių dolerių.

MUZIKALIAI VOKALIS VAKARAS

Rengia L. S. J. L. Mandalinų Orkestra, Subatoje, Gegužės-May 12, Mildos Svetainėje, 32 ir Halsted Sts. Pradžia 7:30 v. vak. Inžanga 25c ypatai.

Programas bus labai įvairūs ir puikus. Po programo smagūs šokiai ir balius. Kviečia visus Rengėjai.

Šventoji pasodinta Šaltojon.

Miss Frances Doornbos, nedėdienų mokyklų mokytoja ir pasižymėjusi veikėja bažnyčios užnamuose, tapo areštuota. Kaltinama ji netikusių (falšyų) čekių padarymu ant sumos \$10,000.

Gražus pasielgimai — ar ne? Bet Miss Fr. Doornbos kaltinama ir daugiau prasizengimų padarius.

Jeigu šitokiuose prasižengimuose būtų buvęs apkaltintas koks nors socialistas, tai kumiginis "Draugas" būtų turėjęs progos rašyti apie socialistų nedorybės bent kokį mėnesį laiko. Bet kadangi dabar nelaimė atsitiko su moteriške, labai artima bažnyčiai, tai "Draugas" veikiausiai neužsimins apie tai nė žodeliu.

Nesustabdys militario mankštavimo mokyklose.

Pora dienų atgal tapo paskelbta, kad dvylika oficerių, paskirtų mokiniui karvyško amato Chicago's vidutinių mokyklų auklėtinų, išsukiami kitur. Baisiai sufudo militaristai, šaukdamai, kad visas jų padėtas darbas nūeis veltui.

Dabar vienok jie nusiramino. Mat išsukiamųjų oficerių vietas bus atsiųsti dvylika militarškos akademijos auklėtinų. Šie pastarieji ir mokins karvyško mūstro Chicago's vidutinių mokyklų auklėtinius vietof oficerių.

Muzikantai skubina imties pilietiškas popieras.

Chicago's muzikantų federacija išnešė rezoliuciją, reikalaujančią, kad visi priklausantys prie muzikantų unijos žmonės turėtų bent pirmąsias pilietiškas popieras.

Išneštosios rezoliucijos pristatydami muzikantų unijos nariai suskato imti pilietiškas popieras. Daugelis tečiaus muzikantų vokiečių kilmės negaus popierių, kadangi jie skaitosi pavaldiniais šalies, esančios karėje su Suv. Valstijomis. Dėl to vokiečiai veikiausiai bus priversti pasitraukti iš Chicago's muzikantų federacijos.

Vyčių koncertas.

Mark White Square parko svet., nedėlioje, gegužės 13 dieną, vakare, Liet. Vyčių Chicago's apskriečio choras rengia koncertą.

Sugavo drąsiusius plėšikus.

Vakar buvo pranešta apie nepaprastai drąsų trijų negrų padarytą apipilėsimą. Tie negrai atėmė iš Illinois Tool Works (154 E. Erie st.) superintendente ir manadžeris \$5,700 pinigų, kuriuos minėtos dvi ypatos kiti atvežė iš banko. Užpuolimas buvo padarytas dienos laiku, daugybės žmonių akysvaizdoj. Bet nesugebėjo žmonės atsikvošėti, kaip plėšikai dingo už kampo.

Tik viena mergina suspėjo pamatyti plėšikų automobiliaus numerį. Pagal tą numerį policija sugavo pirmąsias šoferį, kuris prisipažino vežęs plėšikus ir gavęs už tai 25 dolerius. Paskui policijai pavyko užtikti namuose ir kitu du plėšikus, pas kuriuos rasta kone visi pinigai; stokavo tik 50 dolerių.

Areštuotas dar vienas vokieitis. Areštuotas tulas Hans Halle, vokieitis, kaltinamas šnipinėjimu Vokietijai. Valdžia laiko paslaptyj žinias, kurias jie tur apie Halle praskaltimus.

Susimušė buvusieji draugai

La Salle viešbuty užvakare gerokai apsisukdė du ponai: buvęs gubernatorius O'Hara ir žurnalistas W. Williamson. Priekštis — seni nesusipratimai. Detektyvas perskyrė susipešiusius ponus.

Paul F. Greinke, 2627 N. Marshallfield ave. susivaidijo su savo pačiu delei to, kokį vardą duoti jų nesenai gimusiaim kūdikui-mergaitei.

Vyras norėjo duoti vardą Selma. Pati nesutiko. Po smarkių ginčų pati pagavo mergaitę, nunešė ją į bažnyčią ir pakrikštijo. Sugrįžus belgi atsisakė pasakyti tėvui, kokis vardas duota mergaitei. Pastarasis iš tos priežasties įeško divorso.

Paul F. Greinke, 2627 N. Marshallfield ave. susivaidijo su savo pačiu delei to, kokį vardą duoti jų nesenai gimusiaim kūdikui-mergaitei. Vyras norėjo duoti vardą Selma. Pati nesutiko.

Po smarkių ginčų pati pagavo mergaitę, nunešė ją į bažnyčią ir pakrikštijo. Sugrįžus belgi atsisakė pasakyti tėvui, kokis vardas duota mergaitei. Pastarasis iš tos priežasties įeško divorso.

Karšti debatai miesto taryboj.

Organizacijos, nepritariančios kompanijom, norinčiom apipilėsti Chicago's gyventojus, rengiasi išsuntinėti visiem miesto gyventojam rekordus kalbų, kurias pasakė įvairi aldermanai delei atidavimo gatvėkarių kompanijom miesto gatvėkarių dar 30 metų. Rinkėjai pamatys, kaip jų įrinktieji aldermanai gina kompanijų, o ne rinkėjų, interesus.

Avis imis ganyti vilkas.

Mrs. Paterson Wang McCulloch Evanstono turtingųjų klėsių ponų klube padavė sumanymą, kad Evanstono moters pradėtų daboti (pradėtų sargybą) Forto Sheridan kareivius nuo blogų moterų. Neblogas sumanymas. Bet kad tik enalytijos ponios karais pačios nepakliūtų į žalio spąstus. Ypač gi tati pavojinga turtoleim, nes ne veltui juk patarlė sako, kad "raskazis kuną drasko."

CICERO, ILL.

Gegužės 8 d. LSS. 138 kuopos choras laikė repeticiąs ir susirinkimą. Vieta — Tamoliūno ir Gudgalo svetainėje.

Choro nariai nutarė sustoti besimokinė kuriam laikui keturiems, regis, mėnesiams. Reikia tikėtis, kad pasisėjęs choras išnaujo suskas veikti ir

Subatos rytą 8:30 iki 11 val. — Geriausias kruopėtas cukrus už svarą tikėtai 5 svarai daugiausia.

8 1/2c **KLEIN BROS**
HALSTED, 20th ST'S AND CANALPORT AVE

Tiesiai Halsted gatve įėjimas į mūsų Drabužių Skyrius.

Žiūrėkit vyrai, lmas metinis didelis drabužių išpar. prasidės Subatoj

Mes norime turėti Didžiausią Dieną šiuose Metuose sekančią Subatą ir mes padarėme kiekvieną prisirengimą prie to. Mes manome, kad joks paprastas atsitikimas nesumuš mūsų pačių didelių išpardavimo rekordų ir tokiu būdu mes parengėme šį išpardavimą tokių nepaprastų verčių, kad kiekvienam vyriui Chicagoje apsimokės čia Subatoje ateiti.

Vyrų \$7.50 Siutai po \$5.50
Pinch-back ir 3 knypkių plačios stailės, ištikimų dirbtuvių—verti \$7.50, po

\$5.50

Vyrų \$10 Užsiėmimo Siutai po \$7.50.
Pinch-back ir konservatyviai modeliai puikiai vilnonių audinių, naujausių pavasarinių pėtrenų siutai verti \$10.50, po

\$7.50

Vyrų \$18.00 Siutai po \$14.50
Augštos rūšies puikiai vilnoniai, kasmieriniai, ševetiniai, flaneliniai ir mėlynos serges, verti \$18.00

\$14.50

Vyrų \$8.50 Siutai po \$6.45.
Puikūs Siutai šviesių ir tamsių maišytų kašmierų ir ševitų, taipgi mėlynos sergės

\$6.45

Vyrų \$13.50 Siutai po \$9.75.
Pinch-back ir konservatyviai modeliai gerų vilnonių audinių, priskiriant mėlynų sergę, verti \$13.50, po

\$9.75

Vyrų \$22.50 Siutai po \$18.50
Kuppenheimer and L. Abt siutai, puikios mėlynos serges, maišyti šilku, vilnoniais, flanelio, sukty gijų, \$22.50 vertės, po

\$18.50

Vyrų \$28 ir \$30 Siutai po \$22.50
Puikiai rankom siuti siutai, geriausių vyriškų drabužių siuvėjų Amerikoje, kiekviena pagėdaujama stailė ir spalva, \$30 vertės

\$22.50

dar didesniu apsidėjimu nekad iki šiol.

Šiemet gegužinė šventė Ciceroje visai nebuvo apvaikščiama. LSS. 137 kuopa nesugebėjo surengti nė prakalbų, kadangi turėjo pirmo daug kitokio darbo. Net gegužinio "Kovos" numerio čia kaip ir nesimatė. Už tai negalima draugų pagirti.

J. Aceris.

Vietinės karės žinios.

Andrew Guan nubaustas \$25 už įžeidimą Suv. Valstijų garbės.

Vakar atvažiavo Chicagon E. T. Anderson, Anglijos maisto komisisionierius.

Miesto taryba parėmė Raudonojo Kryžiaus kampaniją.

Thompsonas ir mokyklų taryba.

Kaip žinia, mayoro Thompsono partija, užtvirtinusi miesto taryboj mokyklų tarybos nariu žinomą kapitalistų pataikuną Jacobą Loeb, laike agitacijos už Loebą ir kitus, Thompsono pastatytus kandidatus, rėkia, jog Thompsonas ir jo šalininkai kartu su Loebu kovoja prieš katalikų išsivyravimą višose Chicago's mokyklose.

Socialistai aldermanai nurodinėjo, kad visai ne delto skiriamas miesto tarybon Jacob Loeb.

Ir kasgi pasirodė Nagi iš 8 ypato, kurių kandidatūrą į Chicago's mokyklų tarybos narius mayoras Thompsonas rengiasi paduoti aldermanų užtvirtinimui, pasirodė keturi yra katalikai, o tik du katalikų priešai. Vadinas, ne kovos prieš katalikybę delei tapo Loeb paskirtas mokyklų tarybos nariu, bet kovai su organizuotais Chicago's mokytojais, kurie priklauso prie Chicago's Darbo Federacijos.

Visi anglų kalba einantys Chicago's laikraščiai pakelia kainas. Pradedant ateinančiojo panedėlio, t.y. 14 d. gegužės, pavieni kopija parsidavinės po 2 centus.

"COMMON CLAY."

Lietuviškai tai būtų "paprastas frolis" — žaismė, kuri bus statoma Imperial teatre, Madison ir Western ave. Išsiga sekama savaitę, pradedant nuo ne-

dėlios po pietų, geg. 13. Tai žaismė turėjo didelio pasisekimo Olympic teatre, kur ji buvo statoma ištisus metus.

Cicero Lietuvių kooperacijos nariams.

Nuo panedėlio, gegužės 14 d., miltais pabrangs. Taigi pasiskubinkite nusipirkti, kad paskui nerugotute.

JONAS DAUGIENIS

Persikyrė su šiuo pasauliu Gegužės 7 d. šių metų, palikdamas nuiludime brolius, Juozapą ir Prancišką ir seserį Julijoną; paliko Lietuvoje tėvus ir sesuo DAUGIENIAI.

Vetonis gimė 1884 m., amžiaus turėjo 33 metus. Amerikoje išgyveno 15 metų. Priklauše prie Lietuvių Kriaučių Klubo Savit. Pušelp.

Laidotuvės įvyks Nedėlioje, Gegužės 13 d., 2-ry val. po pietų, iš namų No. 1754 Corland St., palaidotas bus Lietuvių Tėvų širdyse.

Kviečiame visus gimines ir pažįstamus atsilankyti į šermenis ir dalyvauti laidotuvėse. Pasilieka nuiludime broliai ir sesuo DAUGIENIAI.

MILDA TEATRAS

VODEVILUS IR PAVIEKSLAI
Vodevilus Permaina:
Panedėlyj, Ketvergo ir Subatoj
Paprastomis dienomis pirmas floros 10c, Balkonas 5c.

Subatos vakaras ir nedėlioms pirmas floros 15c, Balkonas 10c.
HALSTED ir 22-ry GATVĖ.

Dr. M. Stupnicki

3109 So. Morgan St., Chicago.
VALANDOS: nuo 8 iki 11 ryto, nuo 5 iki 8 vakare.

Dr. A.R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akis egzaminuojam dykai.
Gyvenimas yra tuščias kuomet pranyksta regėjimas.
Mes vartojame pagėriną Ophthalmometer
Ypatinga dėmą atkreipiamą į vaikus.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare; nedėliams nuo 10 iki 12 dienos.
4649 S. ASHLAND AVE., kampos 47 St.

Skaitykite ir Platinkite "NAUJIENAS"

SVIESTAS ATPIGO BANKES COFFEE

GARSI SANTOS KAVA
Visur parduoama po 28c ir 19c a lb.

SVIESTAS	RYZIAI	SVIESTAS	ARBATA
Geriausios smulktos gervės, neušaldytos, 10 c už svarą, 43c	Geriausios ryžies, 10 c už svarą, 7c	Gerios staliavos sviestas, 37c	Prizininis, gvarantuos, vertė 20c parduoda čia po 40c
WEST SIDE 1378 Milwaukee Av. 2084 Milwaukee Av. 1045 Milwaukee Av. 1010 W. Madison St. 2300 W. Madison St.	1644 W. Chicago Av. 1836 Blue Island Av. 2512 W. North Av. 1217 So. Alhied St. 1832 So. Halsted St. 1315 W. 12th St.	2102 W. 22nd Street. SOUTH SIDE 3032 Westwesh 3427 So. Halsted 4729 St. Ashland	NORTH SIDE 466 W. Division 726 W. North Av. 2640 Lincoln Av. 2644 Lincoln Av. 3415 N. Clark

Telefonas Canal 3727

Akušerka Mrs. A. Vidikas

Baigusi Akušerijos Kolegiją; ilgal praktikuoti Pensilvanijos Hospitalėse ir Philadelphiaj. Pasiekimui patarimus ju prie gimdyne. Uždyka duoda rodą visokiame ligose moterims ir merginoms. Kalbu lietuviškai, angliškai, rasiškai, lenkiškai ir slavokiškai.

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, Ant antrų lubų.

REIKALAUJI AKINIŲ

Jeigu kenti galvos skaudėjimą,
Jeigu nuolat Tau asaros kranta iš akių,
Jeigu Tau skauda akys,
Jeigu skaitant raides susibėgi į krumvą,
Jeigu spauda rodosi Tau dviguba,
Jeigu turi uždegimą akių,
Jeigu tau skauda akys skaitant arba siuvant, tuokart esi reikalingus akinius.

Duokite apžiūrėti savo akis specialistui akių, kuris turi 15 metų patyrimo Sv. Vaitekaus parapijoje. Stiklai šifruoti sulig jaus akių ir akiniai padaromi belaukiant, labai vidutiniska kaina.

JOHN J. SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
TENYKIT MANO UŽRASA.
1801 SOUTH ASHLAND AVE.

Kampos 18-atos gatvės Ant Platt's Aptikos
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliom nuo 9 ryto iki 12 dieng.
Tel. Canal 5335

Garsinkis 'Naujienose'

Pranešimai

TPASARGA.—Draugijų pranešimus skelbiame be užmokėstos. Pranešimai belgi turi būti pridurti iš vaizdo, laiškelio arba telefonu. Pranešimai turi būti pateikti, kada spausdinamas dienraštis, nebevali būti idėti. —"Naujienu" adm.)

Debatatai.

Šiandie, geg. 11 d., Rashinskio svetainėje (730 W. 18th st.) įvyks Propagandos Mokyklos mėnesinis lavinimos susirinkimas. Svarbiausias punktas susirinkimo dēmotarkyje bus debatai, temoje: Ar socialistai privalo kovoti prieš religiją, ar ne? Debatus drg. S. Danta ir J. Smotelis. Po debatų bus laisvos diskusijos.

I susirinkimą kviečiami visi Propagandos Mokyklos nariai, o taip pat ir tie draugai, kurie atėję įsirašyti į ją. Pradžią lygiai 8 v.v.

Laukiama skaitlingo atsilankymo. J. F. Villis, sek.

LSS. 37 kp. narių domai. — Kadangi šiandie yra kuopos prakalbos, kurioms pasibaigus turės būti išrinkti delegatai į VIII rajonį ir kadangi ryto įvyks LSJL 1 kp. koncertas, tad LSS. 37 kp. susirinkimas įvyks ne gegužės 11 d., bet utėrninke, gegužės 15 d., 7:30 v.v., G. Černausko svet.

K. Kazlauskas, rašt.

Englewood; — LSS. 170 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks nedēlioje, geg. 13 d., 10 val. ryto, A. Vasiliauskos svet. Nariai ir norintieji jais tapti kviečiami.

LSS. 170 kp. knygos duodamos visoms uždėkai pasiskaitymui. Kreipkitės prie J. Puišio, 8138 Gilbert st. Org.

Visutinias susirinkimas priklausančių prie Liet. Tautiškų kapinių įvyks subūtoje, gegužė 12 d., 7:30 val. vakaro. Aušros svet., 3001 So. Halsted st.

Privalo atsilankyti visi trusčiai, delegatai nuo draugijų ir lotų savininkai, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui.

Kviečia Valdyba.

Rockford, Ill. — LSS. 75 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 13 d. gegužės, 2 val. po pietų, po num. 1010 S. Main st.

Draugai, atvykite paskieitū laiku, nes yra daug reikalų. Be to norintieji prisirašyti prie mūsų kuopos mēldžiam atvykti ir stoti į darbininkų armiją ir padėti kovoti prieš kapitalizmą. Kviečia Raštinkimas.

Roseland, Ill. — LSS. 137 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks nedēlioje, gegužės 13 d., 10:30 val. ryto, Aušros mokykloje, 10900 Michigan ave. Draugai, pasistengkite atsilankyti laiku, nes mes turime daug svarbių reikalų apsparsitynui. Taipgi draugai, kurie norėtų prisirašyti prie LSS. 137 kp. kviečiami susirinkimui.

K. Valys, Organizatorius.

Rockford, Ill. — LDLD. 29 kp. susirinkimas įvyks gegužės 14 d., 8 v.v. — 302 E. State st., 3 lubos. Bus dalinamos knygos. O. Waiulienė, Rašt.

LDLD. 19 kp. susirinkimas įvyks nedēlioje, geg. 13 d., 1:30 v.p.p., Mark White Square svet., ant viršaus. Bus dalinamos knygos "Karė, ko delei?"

M. T.

Zinotina Liet. Kriaucių Klubo Sav. Paš. nariams. — Mūsų musų draugai, Jonui Dauginiui, atsiubus nepaprastas susirinkimas pėtnyčioje, geg. 11 d., 7:30 v.v., Liutosybės svet. Taigi, draugai, malonėkite butinai atsilankyti, nes tai svarbus reikalas.

Sej. J. Kalpokas.

Skelbimai

Siose Naujienų skiltyse smulkieji, sulig jų ryšies tvarkomieji skelbimai yra pigiausia, greičiausia ir pasėmingiausia biznio ar darbo žmonėms priemonė geidžiamajam tikslui atsiekti.

Tai tiesa. Ir todėl patariame visiems, kurie tik turite kokių reikalų, naudotis Naujienų tvarkomųjų skelbimų skiltimis.

Naujienas kasdien skaito dešimtys tūkstančių žmonių. Jie turi įvairių reikalų. Jie ieško įvairių prekių. Tai pasisakykite jiems, ko geidžiate, ką turite jiems pasiūlyti. Pasisakykite per Naujienų tvarkomųjų skelbimų skiltis. Mažiausia vėrgo, menkiausias išlaidos ir greičiausi rezultatai. Skelbimus priima Naujienų Administracija, 1840 S. Halsted St., asmeniškai, pačiu, arba telefonu: Canal 1506.

ASMENŲ JIESKOJIMAI

Pajieskau savo pačios, Antaninos Ringienės po tėvais—Yurkaites, kuri apėjo mane gegužės 4 d. apie 9 valandą išryto. Nežinau kur ir iš kokios priežasties išvyko su savimi 4 vaikus: didysis, Juozukas, 12 metų, Antanina 5 metų, Jonukas 4 metų, Antanas 4 mėnesių. Ji pati arba kas žino, malonėkite atsiiepti. ba kas žino, malonėkite atsiiepti. ba kas žino, malonėkite atsiiepti. ba kas žino, malonėkite atsiiepti.

Jonas Ringis, 1002 6th S.W. St., Mason City, Iowa.

Pajieskau brolio, Juozapo Stibio ir seserų, Agotos ir Onos Stibinskių, arba giminių ir pažįstamų. Mėdžių atsiiepti šiuo adresu, nes turiu daug reikalų. Esmi Kauno gub., Rašinių pav., Ervilkių valsčiaus; mano adresas: Jonas Stibis, 228 Carolant St., Detroit, Mich.

Pajieskau Ferdinando Knyzerio, Kauno gub., Telšių pavieto, Tverų miestelio. Jis yra vedęs Zofija Sekreckaite. Gyveno pirmuoli Philadelphiaje, Pa. Mėdžių atsiiepti arba kas žino, malonėkite atsiiepti. ba kas žino, malonėkite atsiiepti.

Petrus Sekreckis, 10946 Michigan ave., Roseland, Ill.

Pajieskau pusbrolio, Jurgio Puišio. Girdėjau, kad gyvena Chicagoje. Jis pats ar kas žino, malonėkite atsiiepti. Jos Puišis, 8138 Gilbert Ct., Englewood, Chicago, Ill.

JIESKO DARBO

Pajieskau darbo prie namų lietuviškų šeimynai, Našle, su 2-ju vaikais.

A. T., 2487 E. 30 St., Cleveland Ohio.

PAJIESKAU DARBO prie šiaurės pietų ešerųky laisvumo arba prie naujų dirbimo. Atsiiepti šiuo adresu: John Lomis, 1712 So. Jefferson St., Chicago, Ill.

REIKALINGAS vyras plauti nak-
tinius indus.

MAJESTIC RESTORANT

3502 S. Halsted St., Chicago.

REIKALINGAS patyres darbininkas į salungą. Geistina kad kalbėtų rusiskai. Gera mokeskis.

1130 So. Canal St., Chicago.

REIKALAUJAMA suvilgytojų

(spayers). Pastovus darbas.

Lam Jap Co.,

334 S. Clinton Ct., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA pardavėju

Man reikalinga keli geri žmonės pardavinėjimui lotų 111 akry sub-
divizijai prie 95 ir Forest Ave. gat-
vių. Dirbti pilna laika ar liuosu lai-
ku. Didelis komisas. Patyrimas ne-
reikalingas. Kreipkitės 9 iki 12 v. ryte 818 First National Bank Bldg.
Klauskite Mr. Rooney.

REIKALAUJAMA bučiariaus į lietuvių bučiurne Turi mokiėti kalbėti lietuviškai, angliškai ir lenkiškai.

J. JAKAS,

720 W. 120 St., W. Pullman, Ill.

REIKALAUJAMA patyrusių vyrų dirbti ir scrap iron yard. Gera mokeskis ir pastovus darbas.

CENTRAL IRON and METAL CO.

3650 So. Rockwell St., Chicago, Ill.

REIKALINGA molderių prie plie-
no, vyrų prie varžyto ir grindų. Geras uždavimas. Darbas nuo šimto.

McCord & Co.

847 W. 120 gatvė Tel. Pullman 920

REIKALINGA molderių prie plie-
no, vyrų prie varžyto ir grindų. Geras uždavimas. Darbas nuo šimto.

McCord & Co.

847 W. 120 gatvė Tel. Pullman 920

REIKALINGA molderių prie plie-
no, vyrų prie varžyto ir grindų. Geras uždavimas. Darbas nuo šimto.

McCord & Co.

847 W. 120 gatvė Tel. Pullman 920

REIKALINGA molderių prie plie-
no, vyrų prie varžyto ir grindų. Geras uždavimas. Darbas nuo šimto.

McCord & Co.

847 W. 120 gatvė Tel. Pullman 920

REIKALINGA molderių prie plie-
no, vyrų prie varžyto ir grindų. Geras uždavimas. Darbas nuo šimto.

McCord & Co.

847 W. 120 gatvė Tel. Pullman 920

REIKALINGA molderių prie plie-
no, vyrų prie varžyto ir grindų. Geras uždavimas. Darbas nuo šimto.

McCord & Co.

847 W. 120 gatvė Tel. Pullman 920

REIKALINGA molderių prie plie-
no, vyrų prie varžyto ir grindų. Geras uždavimas. Darbas nuo šimto.

McCord & Co.

847 W. 120 gatvė Tel. Pullman 920

REIKALINGA molderių prie plie-
no, vyrų prie varžyto ir grindų. Geras uždavimas. Darbas nuo šimto.

McCord & Co.

847 W. 120 gatvė Tel. Pullman 920

REIKALINGA molderių prie plie-
no, vyrų prie varžyto ir grindų. Geras uždavimas. Darbas nuo šimto.

McCord & Co.

847 W. 120 gatvė Tel. Pullman 920

REIKALINGA molderių prie plie-
no, vyrų prie varžyto ir grindų. Geras uždavimas. Darbas nuo šimto.

McCord & Co.

847 W. 120 gatvė Tel. Pullman 920

REIKALINGA molderių prie plie-
no, vyrų prie varžyto ir grindų. Geras uždavimas. Darbas nuo šimto.

McCord & Co.

847 W. 120 gatvė Tel. Pullman 920

REIKALINGA molderių prie plie-
no, vyrų prie varžyto ir grindų. Geras uždavimas. Darbas nuo šimto.

McCord & Co.

847 W. 120 gatvė Tel. Pullman 920

REIKALINGA molderių prie plie-
no, vyrų prie varžyto ir grindų. Geras uždavimas. Darbas nuo šimto.

McCord & Co.

847 W. 120 gatvė Tel. Pullman 920

REIKALINGA molderių prie plie-
no, vyrų prie varžyto ir grindų. Geras uždavimas. Darbas nuo šimto.

McCord & Co.

847 W. 120 gatvė Tel. Pullman 920

REIKIA DARBININKU

REIKALAUJA DARBININKU. Valstijos nemokamas Darbo Biuras

reikalauja daug darbininkų Chicagoje ir kitur.

Valstijos nemokamas Darbo Biuras, 526 So. Dearborn St., Chicago, reikalauja:

10 diailyzių

2 prie automobilių taisymo

1 marmoro poliurotojo

4 mašinistų

2 prie saldainių dirbimo

1 fotografisto

2 prie Gordon fyderio

2 molderių

2 dažu dirbtuvej

1 prie kaurų audimo

5 siuvėjų

2 prie rakanė apmušimo.

Taipiau daugelio darbininkų ne a-

matininkų tikslams darbas.

ISVAZIAVIMUI IS CHICAGOS reika-

linga daugelio darbininkų prie i-

vaizy-ivaizyusiu darbu ir fabrikus

ir dirbuvės. Toliaus.

VAIKU SKYRIUJE reikalaujama

daugybės vaikų visokio amžiaus, bet

ne jaunesnių kaip 14 metų, dirbti

lengvesnių darbų dirbtuvėse, ofisu-

se, pastatinių darbu, mokinies įvai-

rių amatu etc.

MOTERŲ SKYRIUJE reikalauja-

ma moterų ir merginų įvairiems dar-

ams dirbtuvėse, skalbyklose, namų

darbai, plovėj, skalbėj ir k.

REIKALINGA darbininkų į liejy-

klą. Pastovus darbas, gera mokeskis

AERMOTOR COMPANY

2555 Fillmore st., Chicago, Ill.

Reikalinga darbininkų į galvani-

zavimo departamentą. Pastovus dar-

bas. Gera mokeskis.

AERMOTOR COMPANY

2555 Fillmore st., Chicago, Ill.

Reikalinga geri darbininkai į lie-

pojimo skersai ir išilgai medžių.

AERMOTOR COMPANY

2555 Fillmore st., Chicago, Ill.

REIKALINGA darbininkų į galvani-

zavimo departamentą. Pastovus dar-

bas. Gera mokeskis.

AERMOTOR COMPANY

2555 Fillmore st., Chicago, Ill.

REIKALINGA darbininkų į galvani-

zavimo departamentą. Pastovus dar-

bas. Gera mokeskis.

AERMOTOR COMPANY

2555 Fillmore st., Chicago, Ill.

REIKALINGA darbininkų į galvani-

zavimo departamentą. Pastovus dar-

bas. Gera mokeskis.

AERMOTOR COMPANY

2555 Fillmore st., Chicago, Ill.

REIKALINGA darbininkų į galvani-

zavimo departamentą. Pastovus dar-

bas. Gera mokeskis.

AERMOTOR COMPANY

2555 Fillmore st., Chicago, Ill.

REIKALINGA darbininkų į galvani-

zavimo departamentą. Pastovus dar-

bas. Gera mokeskis.

AERMOTOR COMPANY

2555 Fillmore st., Chicago, Ill.

REIKALINGA darbininkų į galvani-

zavimo departamentą. Pastovus dar-

bas. Gera mokeskis.

AERMOTOR COMPANY

2555 Fillmore st., Chicago, Ill.

REIKALINGA darbininkų į galvani-

zavimo departamentą. Pastovus dar-

bas. Gera mokeskis.

AERMOTOR COMPANY

2555 Fillmore st., Chicago, Ill.

REIKALINGA darbininkų į galvani-

zavimo departamentą. Pastovus dar-

bas. Gera mokeskis.

AERMOTOR COMPANY

2555 Fillmore st., Chicago, Ill.

REIKALINGA darbininkų į galvani-

zavimo departamentą. Pastovus dar-

bas. Gera mokeskis.

AERMOTOR COMPANY

2555 Fillmore st., Chicago, Ill.

REIKALINGA darbininkų į galvani-

zavimo departamentą. Pastovus dar-

bas. Gera mokeskis.

AERMOTOR COMPANY

2555 Fillmore st., Chicago, Ill.

REIKALINGA darbininkų į galvani-

zavimo departamentą. Pastovus dar-

bas. Gera mokeskis.

AERMOTOR COMPANY

2555 Fillmore st., Chicago, Ill.

REIKALINGA darbininkų į galvani-

zavimo departamentą. Pastovus dar-

bas. Gera mokeskis.

AERMOTOR COMPANY

2555 Fillmore st., Chicago, Ill.

REIKALINGA darbininkų į galvani-

zavimo departamentą. Pastovus dar-

bas. Gera mokeskis.

AERMOTOR COMPANY

2555 Fillmore st., Chicago, Ill.

REIKALINGA darbininkų į galvani-

zavimo departamentą. Pastovus dar-

bas. Gera mokeskis.

AERMOTOR COMPANY

2555 Fillmore st., Chicago, Ill.

REIKALINGA darbininkų į galvani-

zavimo departamentą. Pastovus dar-

bas. Gera mokeskis.

AERMOTOR COMPANY